

● PETNAJSTLETNICA NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE

SAMI KROJIMO PRIHODNOST

Vsako čakanje pomeni tudi zaostajanje, zato naj nam bo le skupna aktivnost vodilo za boljši jutrišnji dan

Za kolektivom »Hoje« je obdobje, ko se je z večjim zamahom in delnimi krizami razvijalo podjetje do stanja, v katerem se nahajamo. Dovolj dolga je že ta doba, da se človek včasih kar težko spomni na takratne razmere in takratno razdrobljenost gospodarjenja pod težkimi pogoji. Premaknilo se je marsikaj, marsikaj izboljšalo, veliko pa je tudi tega, kar nas še čaka.

Istočasno, ko se oziram nazaj na prehojeno pot, je prav, da razmišljamo tudi o naši prihodnosti. Kam naj nas vodi pot in kako razvijati proizvodnjo, da bo funkcionalno, tehnično in tržno najbolje usmerjena? Res je, da so najplodnejša leta lesne panoge od leta 1970 do leta 1973 zamujena za učinkovitejši poseg v razvoj tehnologije in težko bo to nadoknaditi, toda kljub temu nam ostaja izravnava z drugimi podjetji naše panoge kot izključna možnost, če želimo ostati v močni konkurenci na tržišču. Vsako zaostajanje nam namreč pomeni večje proizvodne stroške in s tem težji prodor na trg. Res je tudi to, da sedanja leta pogojuje težak gospodarski položaj, kar je razvidno iz podatkov ne le našega podjetja, temveč na splošno, ko imamo opravka z izgubami na raznih področjih, zaostajanjem v stopnji produktivnosti, investiranje pa se je znižalo na najmanjšo možno mero, če odštejemo investicije infrastrukture in nove investicije prioritetenih panog.

Kako torej presekatiti ta gordijski voz, v katerem se nahajamo? Izhod je v naših rokah, v večji disciplini in v odkrivanju notranjih rezerv. S temi imamo opravka praktično skoraj

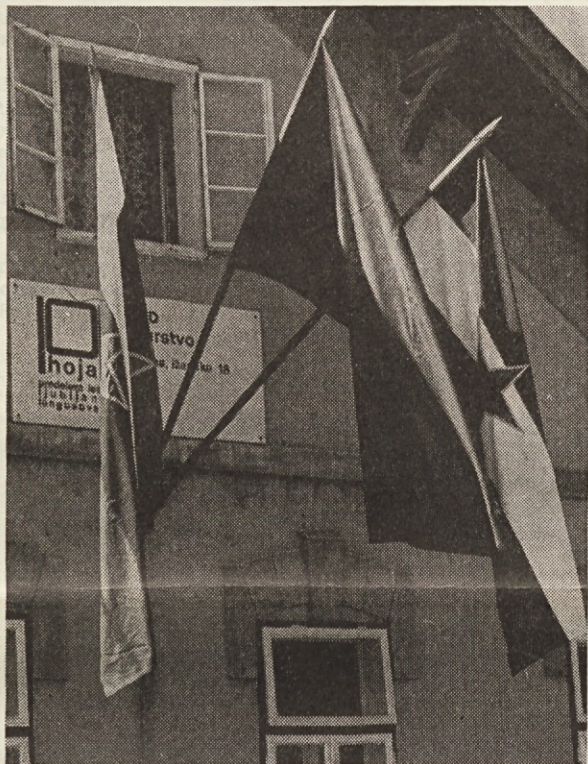
pomislek izginiti iz naših misli.

Kakšna je perspektiva naše celokupne proizvodnje, se sicer vidi že iz srednjeročnega programa, toda morda ne bi bilo odveč, da stvari večkrat osvetlimo in da o njih stalno razmišljamo.

● PRIMARNA PROIZVODNJA

Ta proizvodnja je v prvi fazi morda že najbolj definirana, saj je odvisna od surovinskega zaledja. Toda tudi tukaj se lahko položaj kaj hitro obrne, če ne bodo poslovni odnosi uspešni. Naša tendenca mora biti, da vso razpoložljivo lesno maso v ljubljanski okolici usmerimo v predelavo na TOZD. Nesmiselno bi si bilo ustvarjati iluzijo o veliki žagi, kjer bi se predelovala vsa količina na enem mestu, ker je niz koliščin, od objektivnih pa do najbolj banalnih, ki to preprečuje. Organska prisotnost in povezanost naj nam bo vodilo tudi v bodoče, le ob tem, da je možno še marsikaj narediti za čim večjo finalizacijo razžaganega lesa v naših TOZD. Sedaj velike količine žaganega lesa prodajamo raznim potrošnikom, toda ali ne bi znali biti taki potrošniki tudi mi sami? So proizvodni programi, ki so naši proizvodnji sedaj neznan, pa vendarle so. Spomnim naj le na področje predelave lesa v palete in razne zaboje ali ogrodja, ali tega mi ne znamo delati in prodajati? To so torej tisti ključni problemi naše primarne predelave, ko mo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Praznični številki na pot

Ta številka našega glasila je namenjena petnajstletnici delovanja delovne organizacije HOJA in 1. maju — prazniku dela. Naše uredništvo se je odločilo, da za jubilej Hoje in praznik dela v praznično dvobarvno obleko odene tudi naše glasilo. DO Hoja je nastajala pred petnajstimi leti. Njen rojstni dan je 1.1.1963, njeno prvo ime pa LKL — lesni kombinat Ljubljana. Tedaj se je združevalo več manjših obratov in delavnic. Združitve v kombinat je pripravila skupina zagnancev ob vsestranski podpori družbenopolitičnih organizacij v teh obratih.

Glavni cilji združevanja so bili: delitev proizvodnega programa in enotno nastopanje na trgu; specializacija in modernizacija posameznih obratov; združitve vseh obratov na isti lokaciji izven mestnega območja in urejena oskrba z žaganim lesom.

Takšno združevanje pred petnajstimi leti ni pomenilo nikakršne gotovosti, kljub temu pa je razvoj skozi vsa ta leta pokazal, da je bila odločitev pravilna.

Danes je v Hoji še 234 žena in mož, ki so se pred 15 leti odločili za skupno delovno organizacijo, od tega na DSSS 13, na Robu 7, v Podpeči 104, v Polhovem Gradcu 52, na Mizarstvu 25, na Tesarstvu 20 in na Škofljici 13.

Skupaj z jubilejem Hoje, pa te dni praznujemo tudi praznik dela, 1. maj, ki ga praznujejo delovni ljudje vsega sveta že od leta 1889. V tem zgodovinskem letu je kongres II. Internacionalne, ki je bil v Parizu, sprejel sklep, da se prvi maj praznuje kot delavski praznik.

Ou jubileju Hoje in prazniku dela je želja uredništva, da vam bo glasilo všeč in da bomo vsi lepo praznovali prvomajске praznike. Pravijo, da je maj najlepši mesec — naj bo tudi letos tako.

Uredništvo

ZA DVOJNI PRAZNIK DVOJNA ČESTITKA:

15 LET »HOJE« IN 1. MAJ — PRAZNIK DELA

● PETNAJSTLETNICA NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE SAMI KROJIMO SVOJO PRIHODNOST

Zavedati se namreč moramo, da bomo dosegli lahko razvoj le s sadovi našega dela in je zaman čakanje na intervencije od zunaj, pa naj bodo to bančne ali občinske

(Nadaljevanje s 1. strani)

ramo težiti zaradi objektivno naraščajočih stroškov k večji realizaciji, s čimer znižujemo fiksne stroške, ki odpadejo na enoto proizvoda. Stalno naraščajoče količine hloedov ne pričakujemo, ker jih ni mogoče pričakovati v tolikšni meri, da bi zapolnilo naše zmogljivosti. Mehanizacija se izpopolnjuje in nerealno bi bilo pričakovati, da bo drevje v gozdu rastle hitreje, kot so naše želje in zmogljivosti.

● PROIZVODNJA STAVBNEGA MIZARSTVA

Glede na to, da v okviru celotnega podjetja »Hoja« imamo surovino za proizvodnjo stavbnega mizarstva, je program praktično definiran, le kapacitete bi se z izboljšano tehnologijo lahko povečale na račun uporabe tudi manj kakovostnega lesa. Tudi prostorsko je perspektiva že nakazana z kasnejšo uporabo proizvodnih prostorov bivšega »Veloxxa«. Dejstvo je, da celotno podjetje proizvede dovolj žaganega lesa, tako da povečanje proizvodnje stavbnega mizarstva ne bi smelo biti sporno. Drugo pa je vprašanje plasmana in rentabilnosti. Plasman je do sedaj usmerjen pretežno v individualno opremo objektov, čeprav je tu lahko že začetek serijske proizvodnje. Večje serije pa bi bile nujne, občasno ob ustrezni poslovni povezavi s trgovino, ker za odpiranje lastne trgovske mreže verjetno še ne bo možnosti, pa tudi kapacitete le niso dovolj velike za takšen nastop na tržišču.

Obstaja tudi odprto vprašanje dolgoročnega načrtovanja in finalizacije naše proizvodnje. Ta finalizacija ne obstaja le v drugačni po-

vršinski obdelavi, temveč še bolj morda v perspektivni kombinaciji z drugimi materiali. Čas namreč teče naprej in na ta razvoj moramo biti pripravljeni pravočasno.

Nujnost pa je ob plasmanu stavbnega mizarstva tudi ustrezno povezovanje s proizvajalci vrat in to v karšnikoli poslovni obliki, če želimo zadostiti kupčevim željam. Trgovski kanali so odprti, od nas samih je torej odvisno, kako jih bomo uspeli realizirati.

● PROIZVODNJA TESARSKIH IZDELKOV

Opredelitev te proizvodnje je storjena predvsem s srednjeročnim programom, in sicer v tej smeri, da bi bila osnovna preokupacija trženja v lepljenih nosilcih. Zavedati se moramo, da je čas drobnih uslug, ki so bile nekdanj zelo aktualne, prešel v podjetniško dejavnost, zato se moramo temu prilagajati. Individualna adaptacijska naročila nam sicer lahko pomenijo polnjenje proizvodnih vakuumov, ne more pa biti naša usmeritev. Lepljeni nosilci dobivajo v zadnjem času svojo »domovinsko pravico« na področju Jugoslavije, perspektivno bi veljalo razmisliti le, če bi to proizvodnjo lahko v delni meri tudi izvažali.

Še bolj kot sam plasman pa je pri tem važna koordinacija dela med tozdi »Hoje« v pripravi ustreznih polproizvodov. Narava dela nam narekuje posebno budnost v rokovnih opredelitvah, zato moramo v bodoče posvečati tej problematiki posebno pozornost. Renome in plasman je bistveno odvisen od teh momentov in vse komparativne prednosti, ki jih ima »Hoja« s prostorsko lokacijo,

lahko izkoristimo le na ta način.

● PROIZVODNJA POHIŠTVA

V opredelitvi proizvodnje pohištva imamo opravka z dvema lokacijama, to je Polhov Gradec in Podpeč, kar pa ni bistveno, če z ustrezno koordinacijo dela dosežemo enoten plasman. To je tudi tista največja komparativna prednost, ko ponudimo lahko tržišču tako program ploskovnega, kakor tudi masivnega pohištva, ali kombinacijo obeh. Vsako zapiranje TOZD v svoj program je lahko negativnost, ki se reflektira na tržišču, če ne takoj, pa zanesljivo v prihodnosti. Iz te osnove bazira torej opredelitev za proizvodnjo masive v Podpeči in ploskovnega pohištva v Polhovem Gradcu.

Drugo vprašanje se poraja pri seriji ali individuali.

Kot je že omenjeno pri proizvodnji stavbnega mizarstva, je isti primer tudi tukaj, ko moremo težiti, da ob maloserijski proizvodnji zadovoljujemo individualna naročila. Izdelovanje posameznih kosov pohištva je pač tipična obrtniška dejavnost, ki zahteva specifične predpogoje, ki se ne dajo adaptirati v podjetniško proizvodnjo. Tudi na tem področju imamo opravka torej z dejstvom, da čas teče naprej in se moramo njemu prilagajati, ne pa stagnirati na principih, ki so veljali pred 10 in več leti.

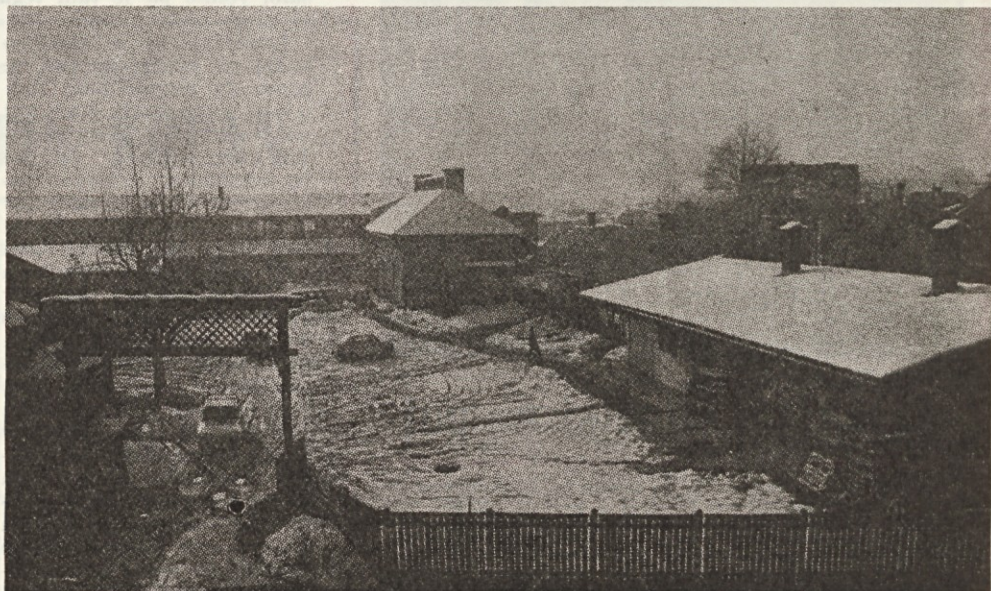
Na področju ploskovnega pohištva je bil v širšem okviru v zadnjih nekaj letih storjen največji korak naprej, zato moramo naše možnosti prilagajati tej konkurenci in to na način, da zasledujemo izvirnost in fleksibilnost proizvodnega programa. Menim, da smo s sedanjim programom na

dobri poti, le da je za to potrebno storiti tudi temeljit korak naprej v tehnoloških zmogljivostih.

Masivno pohištvo povzroča težjo obdelavo, zato so tudi specifičnosti proizvodnje drugačne. Toda, ker je kolektiv v Podpeči že dokazal sposobnosti, bi veljalo to samo še dopolnjevati po tehnološki plati, da bomo na ta način prilagodljivi tržišču.

Navedene besede imajo namen v skopem prerezu prikazati našo perspektivo. Še vedno pa je prisotno dejstvo, da brez aktivnega sodelovanja vseh sodelavcev ne bomo mogli storiti koraka naprej, kajti akterji uspehov smo lahko le sami in to vsi skupaj, ne pa posameznik. Vsako čakanje pa pomeni tudi zaostajanje, zato naj nam bo le skupna aktivnost vodilo za boljši jutrišnji dan.

Generalni direktor:
MIRO REPIČ, dipl. ing.

Naš obrat na Parmovi ulici v Ljubljani

● OSMI KONGRES ZKS IN ENAJSTI KONGRES ZKJ KONGRESNI ZAKLJUČKI SO NAŠE VODILO

Sprejete naloge obvezujejo slehernega — Delegatski sistem mora postati učinkovito orožje delavca in delovnih ljudi

Po precej obsežni in aktivni javni razpravi o predlogih dokumentov za osmi kongres ZKS, je kongres 3. aprila začel z delom ter ga uspešno zaključil 5. aprila.

Osmi kongres ZKS je zdaj mimo, zaključki so zelo konkretni. Kongresne zaključke ni jemati tako, kot da je to samo stvar komunistov, marveč je to vodilo za slehernega člana naše družbe. Kongres je kritično ocenil premajhno uresničevanje nalog desetega kongresa ZKJ in sedmega kongresa ZKS. Posebej je bilo poudarjeno, da bo treba še bolj resno in prizadevno delati naprej, spodbujati delovne ljudi, da je boj za socializem najtesneje povezan z bojem za boljši jutri. Za to je potrebna zavest in visoka demokratična kultura, ki se kaže z dejanji.

Določene so bile naloge pri izpopolnjevanju, organiziranosti in načinu dela ZK ter drugih družbenopolitičnih organizacij. Po-

dane so bile usmeritve za nadaljnji razvoj in poglobljanje delegatskega sistema na vseh ravneh samoupravne demokracije. Še naprej se je treba poglobljati v samoupravne in delegatske razmere tako na ravni občine, v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih ter interesnih skupnosti na eni strani, na drugi pa od občine do republike in zveze.

Razvoj delegatskega sistema, kot je bilo poudarjeno, je ena bistvenih in glavnih nalog v prihodnje. Od tega je odvisno ali bomo uspešni pri izvajanju družbenoekonomskih in drugih odnosov med ljudmi ter uresničevanju začrtane usmeritve, a to pomeni, da z vsemi družbenimi sredstvi neposredno upravljajo delovni ljudje in občani.

Delegatski sistem mora postati učinkovito orožje delavca in delovnih ljudi pri usmerjanju vseh tokov družbene reprodukcije.

Izvajanje vseh teh nalog ni samo dolžnost članov ZK kot idejne sile delavskega razreda, ampak tudi ostalih delovnih ljudi in občanov.

V obdobju med kongresoma se je ZK tudi številčno močno okrepila. Izredno pozitivno je, da v tej številčnosti velik odstotek mladih ljudi pristopa v ZK in da mladi vse bolj spoznavajo svojo prihodnost. Pa ne samo mladi, tudi delavci v vedno večjem številu vstopajo v vrste ZK zavedajoč se, da je to zares njihova organizacija. Pri sprejemanju v ZK pa je lahko edino merilo prispevek delavca k spreminjanju družbenih odnosov in njegovo aktivno delo v sredini, kjer živi.

Na osmem kongresu ZKS nas je kot delegat OK ZK in član komiteja občine Vič-Rudnik zastopal in sodeloval Janez Trček, TOZD Stavbno mizarstvo.

DUŠAN LEVSTIK

Od obrtnih delavnic do »HOJE«

Združevanje v današnjo delovno organizacijo je potekalo z dveh strani: z Gorenjske in Dolenjske

Zamisel jubilejev je že precej stara. Vsak posameznik praznuje svoj jubilej pa naj bo ta takšen ali pa drugačen. Tudi pri »HOJI« so vsako leto enkrat jubilariti. Enkrat letno se zberejo iz vseh obratov vsi skupaj in to tisti, kateri so v kolektivu nepretrgoma zaposleni 10, 15, 20, 25, 30 in 35 let.

»HOJA« praznuje letos 15-letnico obstoja. Vidimo pa, da imamo jubilarite s 35 leti pri istem podjetju. Zato je dobro, da se spomnimo nazaj in pogledamo, kakšno pot so prehodili najstarejši jubilariti.

Zgodovinska pot zdajšnje »HOJE« se je začela kmalu po osvoboditvi. Nastajala je pravzaprav iz dveh smeri. Po domače bi se lahko reklo iz Gorenjske in Dolenjske strani. Zametki ene in druge strani so bili nacionalizirani obrtniki lesarske smeri (mizarji in tesarji ter žagarji).

Pa začnimo najprej pri Gorenjski strani.

Meseca februarja 1949. leta je bilo z odločbo Ministrstva za gradnje republike Slovenije ustanovljeno Republiško tesarsko podjetje »Tesar« s sedežem v Parmovi ulici. Podjetje je imelo štiri proizvodne obrate in obrat komunale — ekonomije. Proizvodni obrati so bili: Mizarstvo na Celovski cesti (Perko), Tesarstvo, žaga in rezanje furnirja na Parmovi ulici (Zakotnik), Mizarstvo, tesarstvo in žaga na Linhartovi ulici (Ravnikar) in Mizarstvo obrat v Šmartnem pri Litiji. Komu-

nala je sestavljala nekaj njiv v Šmartnem in v Ljubljani, menzo in konjsko vprego za prevoz lesa do posameznih obratov. Kolektiv je štel okrog 250 zaposlenih. Direktor je bil Alojz Kamnikar. Z modernizacijo se je začelo najprej na obratu v Parmovi ulici. Ukinilo se je rezanje furnirja, tesarji so se preselili na obrat v Linhartovi ulici. Mizarstvo iz obrata na Celovski cesti so ukinili in preselili na Parmovo, ravno tako del mizarjev iz obrata na Linhartovi. Tako je bila na obratu v Parmovi uprava podjetja, mizarstvo in

žaga s sušilnico in parilnico ter kovinski obrat za vzdrževanje. Obrat v Šmartnem se je priključil današnji »LESNI« Litija. Tako se je modernizacija tesarske dejavnosti začela na obratu v Linhartovi, kjer je bila tudi žaga in centralno skladišče. Komunala je ostala v Robbovi ulici. Podjetje je preimenovalo tudi naslov v konstrukcijsko tesarsko podjetje »TESAR«, sedež je ostal na Parmovi ulici. Z nadaljnjo reorganizacijo in širjenjem proizvodnje sta se podjetju priključili podjetji »UDARNIK« na Vilharjevi cesti kot proizvajala

lec fasadnih elementov ter »HRAST« iz Linhartove ulice, katero je proizvajalo kosovno pohištvo. Ob tej združitvi so ustanovili še obrat gradbene dejavnosti in projektivni biro. Pri tej reorganizaciji se je podjetje preimenovalo v »EDILIT«, sedež pa je bil še naprej v Parmovi ulici. To je bilo leta 1962 in tako pride do končnega formiranja tako imenovane Gorenjske strani.

Združevanje na Dolenjski strani je potekalo tako, da so obrat Roleta na Linhartovi ulici (Bernik), Stavbno mizarstvo v Slomškovi ulici (Rojina) in Pohištveno mizarstvo Prule (Semrl) preimenovali v Stavbno mizarstvo s sedežem v Slomškovi ulici. Zaposlenih je bilo okrog 250 ljudi. Direktor podjetja je bil Anton Maček. Kasneje se je podjetju priključila še žaga na Škofljici.

V letu 1962 je prišlo tudi do predloga za združitve Stavbnega mizarstva in Edilita v enotno podjetje na Škofljici. Bili so narejeni že celotni projekti. Vendar tudi zaradi subjektivnih momentov do te združitve ni prišlo. V letu 1963 pa so se združila v enotno no podjetje naslednja podjetja: Stavbno mizarstvo Slomškova, Mestno tesarstvo Izanska cesta, Lesno predelovalna industrija Podpeč, Lesna industrija Polhov Gradec in Lesno podjetje Kozarje. Združena podjetja so se preimenovala v »LESNI KOMBINAT LJUBLJANA« s sedežem v Ljubljani na Langusovi ulici. Združeno podjetje je zaposlovalo okrog 1100 ljudi. Direktor je bil Rafael Kovarič. Podjetje »Edilit« pa se je priključilo Lesnemu kombinatu leta 1967.

Današnji naziv »HOJA« pa je podjetje prevzelo s 1. 1. 1970. leta.

VINCENC PEČEK-CENE

ANTON BALAZIČ

● 55 LET ŽAGENA ROBU ZA OKUPATORJA PA NE!

Leta 1942 se je žaga ustavila — Osem let destilarne eteričnih olj

Žago v Robu je postavila turjaška graščina. Približno 45 delavcev, po večini domačinov, jo je začelo graditi 16. 8. 1923. Z obratovanjem so začeli 27. 1. 1924. V deseturnem delavniku je delalo okoli 30 ljudi v dveh izmenah. V postrojenju je bil polnojarjenik, venecianka, čelilnik, robilnik in večlistna krožna žaga. Pogon je dajala parna lokomobila. Okrog 1935. leta je dala turjaška graščina žago v najem. Tako je žaga obratovala vse do leta 1942, ko so partizani prepovedali nadaljnje obratovanje, da ne bi služila okupatorju. Polomili so polnojarjenik, delavci pa so šli večinoma v partizane. Pozneje, ko je bila potrebna po žaganem lesu za barake v partizanskih taboriščih in bolnišnicah ter za partizanske vasi okrog Golega, ki so jih požgali Italijani, so žago popravili in za krajši čas zpet žagali.

Skozi ostali vojni čas ni žage nihče več pognal. Po vojni so se preživeli domačini vrnili na žago tako, da jo je Gozdno gospodar-

stvo Ljubljana spravilo v obratovanje 1. 7. 1946 pod imenom LIO (Lesno industrijski obrat Rob). Od leta 1947 do 1950 je žago prevzelo

podjetje LIP Ribnica, nakar je žaga zopet stala skoraj dve leti, ko jo je prevzela Kmetijska zadruga Rob. Zadruga je žago preuredila na električni pogon, lokomobilo pa za destilacijo eteričnih olj.

Počasi so opustili obratovanje žage in delali le še v destilarni. 1. 1. 1960 je prevzelo vse skupaj podjetje LPI (Lesno predelovalna industrija Podpeč). Žaga je tedaj dobila status obrata LPI. Od tedaj dalje se žaga ni več ustavila. Destilarna je delala od 1955 do 1963 pod firmo KZ Rob, nakar so s to dejavnostjo prenehali. 1966. leta so lokomobilo in kovinski dimnik razžagali in prodali za staro železo.

Jeseni 1967 smo ves obrat temeljito preuredili. Polnojarjenik smo generalno obnovili, napeljali lastni vodovod, popravili stavbe in v njih uredili skladišče, brusilnico, jedilnico, sanitarije in pisarniške prostore.

Žaga Rob leta 1938...

...in danes

● 53 LET TEMELJNE ORGANIZACIJE »TESARSTVO«

»VENECIANKA« SE NI OBNESLA

Začetki segajo najbrž v leto 1925

TO TESARSTVO se je razvilo iz žage in lesnega skladišča. Žaga je na tej lokaciji pričela delovati že kmalu po prvi svetovni vojni. Prvi lastnik je bil KOBIL.

Začetki žage segajo verjetno v leto 1925, ko je KOBIL postavil žagalnico in nabavljal žagalno VENECIANKO. Poskusna proizvodnja v žagi ni uspela, ker je bila VENECIANKA pritrjena kar na poveznik strešne konstrukcije. (Sledovi pritrjitve VENECIANKE so na povezniku še vedno vidni). Ko so stroj pognali, se je celotna zgradba toliko stresla, da je s strehe padala opeka. Namesto VENECIANKE so na trdne temelje, ki drže še sedaj, postavili polnojarjenik. Poleg polnojarjenika je KOBIL kupil tudi ostale osnovne žagarske stroje. Stroj je gnala lokomobila.

Poleg žage je pričela delovati tudi mizarška delavnica. Nekaj let pred drugo svetovno vojno je KOBIL prenehal delati na Izanski cesti in se preselil v PODPEČ. Prostore in stroje je odkupil POLKOJNINSKI ZAVOD. Od zavoda je stroje odkupil USENIK, prostore pa so mu dali v najem. USENIK je na tej lokaciji posloval še nekaj časa po osvoboditvi.

Leta 1948 je bilo ustanovljeno Mestno tesarstvo. Prvi direktor TESARSTVA je bil JOŽE FLERE. USENIK je svoje stroje odpeljal. TESARSTVO pa je dobilo druge (tudi en polnojarjenik) od Stavbnega podjetja CURK. Na TESARSTVO so tedaj prišli tudi delavci, ki so pri CURKU delali na žagi. Istočasno z ustanovitvijo podjetja so začeli graditi tesarsko delavnico, nekaj pozneje pa tudi lopo za les. Drugi polnojarjenik je bil odkupljen pri gradbenem podjetju »GRADIS«, kot staro železo. Oba polnojarjenika še vedno obratujeta. Lokomobilo je odkupilo podjetje »GRADIS« iz Škofje Loke. Obratovala je do pred nekaj let.

Leta 1963 so se tudi delavci Mestnega tesarstva odločili za združitve v Lesnem kombinatu Ljubljana.

Leta 1968 se je TESARSTVO na Izanski cesti pripojilo TESARSTVO z Linhartove ceste. Hkrati s pripojitvijo je pričela tudi izgradnja »NOVE HALE«, v kateri sedaj izdelujejo lepljene nosilce.

Po pripovedovanju Jožeta Grimšiča zapisal STANE MESAR

Začetek je bil zelo skromen, potem pa

V Podpeči se je marsikaj spremenilo — Prodor na tuje tržišče — Včasih je delavnik trajal 12 polnih ur

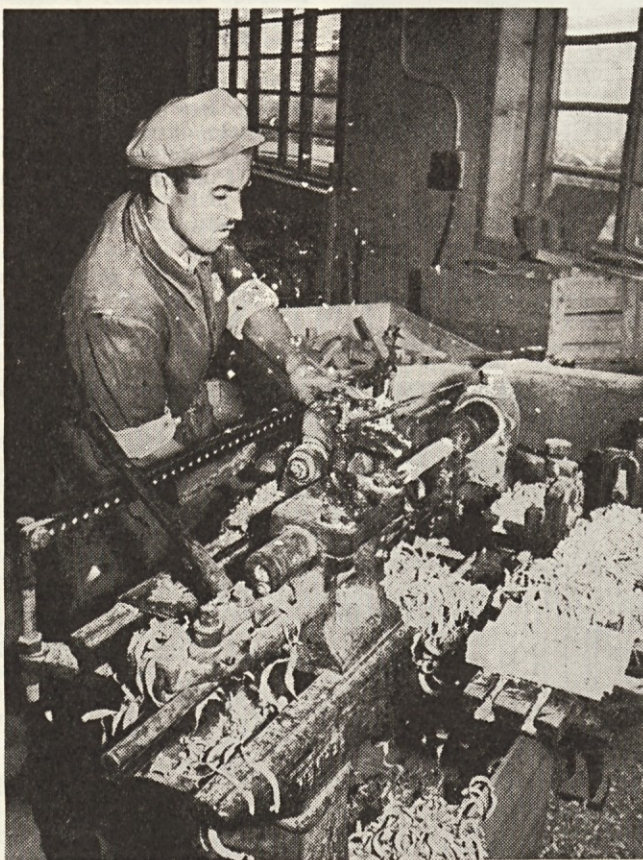
V Podpeči ali bližnji okolici je v tridesetih letih prevladovalo predvsem kmetijstvo, delno gozdarjenje in pa kamnoseštvo. Glede na sorazmerno velike količine lesa v krmskih gozdovih, so v letih 1934 in 1935 zgradili v kraju prvo tovarno, imenovano stolarna.

Prvotno je objekt stal na bregu Ljubljanice. Prvih petdeset domačinov je dobilo zaposlitev in pričelo izdelovati razne lesno galanterijske proizvode, med katerimi je že na samem začetku prevladoval obešalnik. Glede na to, da je objekt stal na bregu reke, je bil domiselno rešen transport odpadkov. Po manjšem podestu so jih nosili do čolna, stresali vanj in pozneje prepeljali po vodni poti v Ljubljano. Zaradi enostranske obremenitve neutrjenega brega je prišlo 1938. leta do udara zemljišča in tako se je tovarna (stolarna) porušila. Takratni lastnik je takoj pričel pripravljati novogradnjo. Zgrajeni objekti služijo še danes namenu, kot oddelek površinske obdelave lesa in kot jedilnica v nadstropju, prvotno pa je bila v tem delu lakirna in politirnica.

Kmalu po izgradnji novega objekta so se zaradi približevanja vojne vihre pričele pojavljati težave v trgovanju. Tako se je zmanjšal obseg proizvodnje in s tem v zvezi so bili na vrsti tudi prvi odpusti zavednih delavcev, ki so sodelovali v sindikalnem gibanju. V času druge svetovne vojne so se določeni artikli še proizvajali, predvsem za vojne namene, vendar je bila večina strojev demontirana.

V tem obdobju je pomembno in velja posebej opozoriti na pravice in pa težave zaposlenih. Če se spomnimo, je takrat delovnik trajal po 12 ur dnevno z enournim vmesnim odmorom. Lahko si samo zamislimo, kako težavno je bilo v tistih delovnih razmerah opravljati delo. Zaradi teh težav in kratenja še marsikaterih pravic so se sindikalni aktivisti organizirano pričeli pripravljati na določene politične akcije. Glede na svoje zahteve in usmerjenost ter podporo dela ostalega kolektiva, je že v letu 1937 uspelo doseči zmanjšanje delovnega dneva na 10 ur. Istočasno pa je sindikalno gibanje dobilo nove somišljenike in borbe za osnovne delavčeve pravice.

Po končani vojni so v tovarni zevale praznine, vendar so se v delo hitro vključile nove moči, saj kraj ni bil majhen. Ponovno in dovolj hitro so sprejeli tehnologijo izdelave obešalnikov, volilnih skrinjic, ležalnih stolov, ročajev za lopatice in raznih valjev. Ko so leta 1946 tovarno prevzeli delavci, so se lotili razširitve proizvodnih prostorov in nakupa modernjših in sodobnejših strojnih naprav. Kolektiv se je odločil za izdelovanje zahtevnih sedežnih garnitur iz masivnega lesa. Znano je, da je podpeški kolektiv bil v tem času poznani kot eden najsoodobnejše opremljenih v slovenskem merilu. V petdesetih letih so imeli tod ventilirane prostore, moderno sušilnico za les in mnogo strojnih naprav ter doma izdelanih pripomočkov. Kot zanimivost naj omenim, da prva stružnica še vedno obratuje, stara pa je že preko 20 let.

Več kot 20 let stara stružnica, ki še vedno obratuje

Tole je posnetek po seji delavskega sveta Okrajne lesne industrije v Podpeči leta 1952.

Glede na sposobnost in kvalitetno izdelavo so bili že leta 1947 opravljeni prvi posli s tujino. Začeli so izvažati ležalne stole. Sledila so večja naročila tujih firm. Kot zanimivost velja omeniti, da prva tuja firma STAUTON iz Londona še vedno posluje z današnjim podjetjem, sicer ne naroča

več ležalnih stolov ampak lesene obešalnike.

Glede na vedno večje potrebe se je kolektiv močno širil in opravljal svoje delo v treh izmenah. Tako je od prvotnih 50 zaposlenih v letu 1934 leta 1959 tod delalo že 526 ljudi. To je bilo največje število zaposlenih v Podpeči. Zaradi tako velikih potreb po delovni sili in njeni zmogljivosti, je DS v Podpeči 19. 12. 1959. leta sklenil, da je treba sanirati žago Rob in to usposobiti za normalno obratovanje. Nabavljen je bil že rabljen polnojarmenik, nato pa so z lastnim znanjem ključavnikičarji, električarji in ostali odgovorni v Podpeči usposobili žago za obratovanje.

V naslednjih letih so bile vse sile usmerjene v lasten razvoj in nabavo modernjše tehnologije, ki naj bi bila sposobna proizvesti večje količine artiklov z manjšo fizično udeležbo proizvajalcev. Glede na usmerjenost proizvodnje samo na leseni obešalnik, so v tistem času mesečno izdelali 1.000.000 do 1.500.000 obešalnikov. Glede na številne težave pri plasiranju obešalnikov na tržišču, se je stalno razmišljalo o novem artiklu, ki bi v Podpeči spremenil tok dogajanj. Tako je bil leta 1968 izdelan po lastnem projektu in dizajnu kuhinjski stol. Zanj so se zanimali tudi v tujini, vendar pa zaradi izrednega zmanjšanja naročil za obešalnike, so ta projekt

opustili. Naslednji in bolj dodelani program je pohištvo HOPO. Po tem vsestranskem pohištvu je sorazmerno močno povpraševanje in potrošnik v njem čedalje močneje vidi bogatost v masivnem lesu in ostale prednosti. V zadnjem času je TOZD v Podpeči v svoj program vključil tudi svetila, ravno tako pa sodeluje s slovenskimi proizvajalci ploskovnega pohištva, kot sta JELKA iz Begunj in ALPLES iz Železnikov. Na ta način se dopolnjuje proizvodni program ploskovnega pohištva z masivnim delom.

Ob tolikih napisanih besedah o razvoju TOZD galanterija ne bi smeli pozabiti na kulturno rast delovnih ljudi. Omembe vredno je dejstvo, da je sindikat ustanovil DPD SVOBODA PODPEČ, ki še danes zelo uspešno deluje, pa čeprav z drugim pokroviteljem.

V času petdesetih let je bil ustanovljen pevski zbor, ki je s svojim zagnanim delom in stalno vadbo osvajal prva mesta v republiškem merilu. Na pobudo sindikata so ustanovili tudi knjižnico, z udarniškim delom pa so zgradili objekt na Valetih pri Portorožu.

Več zaupanja in odgovornosti

Razgovor z Jernejem Nartnikom, ki nam je razgrnil vse probleme, s katerimi se je srečal ob burni preobrazbi delovne organizacije — Kako je potekala združitev — Izmenjalo se je pet direktorjev — Deset let stare obljube še vedno niso izpolnjene

Kako je tekkel razvoj v TO »Pohišto« Polhov Gradec, smo za sogovornika zaprosili Jerneja Nartnika, ki je bil od združitve v LKL do lanskega leta vodja obrata oziroma direktor TO. Našemu povabilu se je odzval z veseljem in zelo pretehtano odkrival vse probleme, ki so nastajali ob burni preobrazbi omenjene delovne organizacije.

Po njegovem mnenju je prišlo do pobude za združitev v večjo delovno organizacijo iz takratnih manjših obratov zaradi obrtniško usmerjenega poslovanja in razdrobljenosti (žage na 8 lokacijah, pohišto na štirih itd.). V kolektivih je prišlo do spoznanja, da se sami ne morejo dovolj dobro organizirati, predvsem na tehnološki ravni. Takratna lesna predelovalna industrija Podpeč pa je s proizvodno usmeritvijo in industrijsko proizvodnjo to omogočila.

Na vprašanje, kakšna je bila klima v kolektivu, je odgovoril, da so v prvotnem planu veliko pričakovali, kar pa je bilo precej naivno. Sam kolektiv v Polhovem Gradcu je v razvoju veliko zamudil, ko je imel še škarje in platno v rokah. Takrat so bile te možnosti. Obrat je bil po finančnem in materialnem poslovanju, posebno pa pri organizaciji proizvodnje, zelo dobro organiziran.

Kako pa je potekala združitev? Težko je bilo tudi takrat. Grozilo je celo, da ostanejo brez hlodovine, kolikor se ne združijo v LKL. Tako so se delovni ljudje končno le odločili za združitev.

Kakšno je bilo stanje takrat v obratu in pa v celotnem kolektivu LKL, je naš sogovornik opisal zelo podrobno. Skrajšano povedano; v LKL je prišlo precej obratov s slabimi proizvodnimi prostori in neizdelanimi programi ter zelo skromno tehnološko opremljenostjo. Leta 1963 so imeli v Polhovem Gradcu približno 90 zaposlenih in okrog 3.000.000 starih din realizacije. Proizvajali so žagan les (v količinah kot danes), opaž, zaboje, spalnice iz mehkega lesa in ogrodje za kavče. Žagan les so prevažali s potiskanjem vagončkov in ročno skladali v kope. Mizarji so delali na osnovnih mizarških strojih, največ pa ročno. Površinska obdelava je bila primitivna nad nekdanjo kovačijo. V kasnejših letih so dogradili mizarški obrat z lakirnico, skladišče in zabojarno. V teh objektih tudi danes v glavnem poteka vsa proizvodnja. Po-

hvaliti velja vse delavce, ki so prijeli za vsako delo. Zgrajeno je bilo praktično vse z lastnimi močmi.

Na vprašanje, katere so važnejše prelomnice v 15-letnem razvoju TO, Jerneju Nartniku ni bilo težko odgovoriti.

Omejil se je na dve. Prva je bila odločitev, da se menja proizvodni program iz enostavnega na kvalitetno pohišto. S tem se je obrat opremil s sodobnimi stroji in istočasno napravil velik skok pri usposabljanju kvalificiranih kadrov. Druga prelomnica pa je nastopila z odločitvijo in z izgradnjo prve faze nove tovarne pohišta, ki omogoča nadaljnji prostorski razvoj TO.

Na vprašanje, koliko direktorjev se je izmenjalo v teh letih in zakaj »HOJA« ne dosega večjih uspehov, so iz rahlega nasmeška izvele besede, ki bi jim lahko rekli »zdrava kmečka logika«. Izmenjalo se je pet direktorjev, ki so bili eni več eni manj uspešni. Največ negativnega je bilo to, da so se direktorji in ostali vodilni uslužbenci prepogosto menjali. Vsiljuje se vtis, da je posameznim strokovnjakom bila HOJA le odskočna deska. Glede gospodarske rasti pa je več vzrokov. Notranja trenja, ki hromijo delo vodilnih uslužbencev v DSSS, kar se tudi prenaša na ostale sodelavce in TO. Neizvajanje razvojnega programa, kar ima za posledico,

da člani kolektiva nimajo občutka varnosti in eksistence v bodočnosti. Premajhno je povezovanje navzven s trgovskimi organizacijami, kot tudi navznoter v medsebojnih storitvenih in dohodkovnih odnosih. Omeniti velja tudi premajhno vlaganje v tehnološko opremo, kar ima za posledico nizko storilnost ter nezadovoljivo kvaliteto dela, s tem pa slabo konkurenčnost na tržišču. Rast proizvodnje ni usklajena z vse večjo rastjo fiksnih stroškov.

In v čem je prihodnost razvoja temeljne organizacije pohišta in HOJE?

Predvsem v ljudeh samih, v medsebojnem zaupanju. Treba je vse programe zavestno sprejeti in za neizvajanje klicati vsakega na odgovornost, to pa je, da vsak na svojem področju delo opravi tako, kot se od njega pričakuje. Predvsem pa je pomembno, da bi ljudje razumeli samoupravljanje in ga osvojili v interesu samih delavcev, s tem bi prav gotovo bodočnost ne

Jernej Nartnik

bila tako črnogleda. Nujno za TO Polhov Gradec je, da se kolektivu zagotovi to, kar se mu obljublja najmanj deset let, to je dokončanje investicij v okviru razvojnega programa, kar je predpogoj za povečan obseg dela, kvaliteto dela ter zmanjšanja fiksnih stroškov. Kolektiv v Polhovem Gradcu in tudi ostali v DO HOJA so že večkrat dokazali, da zmorejo velike napore. Zato takemu kolektivu želimo samo lepo prihodnost.

To so bile zaključne misli našega sogovornika. Tudi mi se mu ob tej priložnosti zahvaljujemo za vse delo, ki ga je vložil v TO in kraj Polhov Gradec, ter za prijetno kramljanje ob našem jubileju.

Stara žaga v Polhovem Gradcu

DOPISUJTE

V VAŠE

GLASILO

● PREGLED POSLOVANJA STAVBNEGA MIZARSTVA V PRETEKLIH PETIH LETIH

Usmeritev na opremljanje zahtevnejših objektov

Iz leta v leto boljši rezultati — V prihodnje ni pričakovati pomembnejšega povečanja fizičnega obsega proizvodnje — Vrednost proizvodnje bo potrebno povečevati z izdelavo konstrukcijsko najbolj zahtevnega, kvalitetnega in ekskluzivnega stavbnega pohištva ter dodatnimi programi

TO Stavbno mizarstvo je začela obratovati na lokaciji ob Koprski ulici v Ljubljani leta 1973. Prvi dve leti obratovanja niso bili doseženi zadovoljivi rezultati, predvsem zaradi neutečene proizvodnje v novih proizvodnih prostorih. Sčasoma pase je proizvodnja konsolidirala in temu primerno so se tudi izboljševali doseženi rezultati.

Ciril Mrak

službe še vedno izračunavajo in prikazujejo v mesečnih obračunih uspeha poslovanja), je bil leta 1974 negativen. Tedaj so drugi obrati pokrivali izgubo in potrebna sredstva sklada skupne porabe v višini 1,318 milj. din.

Leta 1975 je bil dosežen pozitivni finančni rezultat, vendar ostanek še vedno ni zadoščal za pokrivanje vseh obveznosti. Tako je zmanjkalo 358.000 din, pri tem pa smo odvedli iz dohodka 1,021 milijonov din posojila za nerazvite.

Rentabilnost in ekonomičnost poslovanja se je znatno dvignila leta 1976, čeprav je tudi v tem letu zaradi internih v Hoji določenega vrstnega reda pokrivanja obveznosti iz dohodka zmanjkalo za delno pokrivanje lastnega sklada skupne porabe v višini 312.000 din. Iz dohodka Stavbnega mizarstva je bila predhodno pokrita izguba dveh temeljnih organizacij Hoje v višini 1,932 milijonov din, poleg tega pa je bilo odvedenega še 1,376 milj. din posojila za nerazvite.

Delitev ustvarjenega dohodka po podatkih strokovnih služb za leto 1977 pa smo na zboru delovnih ljudi, dne 24. februarja 1978 sprejeli naslednje:

	1974	1975	1976	1977
Celotni prihodek	48.738	50.339	56.520	64.196
Dohodek	8.901	12.510	16.790	20.845
Osebnih dohodek	7.308	8.841	9.592	12.950
Čisti dohodek po fakturirani realizaciji	— 719	1.186	5.139	5.240
Amortizacija	1.321	1.425	2.057	3.231
ČD + amortizacija	502	2.611	7.196	8.471
Celotne zaloge	14.310	14.230	11.854	13.276
Število zaposlenih	171	179	169	181
Povprečni OD mesečno	2.490	2.897	3.625	4.097
Produktivnost	100	109	112	115

Od 1. do 7. vrste v 000 din

Iz priložene tabele so razvidni nekateri pomembnejši pokazatelji poslovanja te dejavnosti v štiri-letnem obdobju. Iz prve vrste vidimo, da celotni prihodek niti ni naraščal veliko in to iz dveh vzrokov: v letu 1974 smo imeli v celotnem prihodu veliko udeležbo kooperantskih del, ki pa se je potem znatno zmanjševala zaradi prekinitve pogodbenih razmerij, drugi vzrok majhnega porasta celotnega prihodka pa je v dokaj stabilnih prodajnih cenah.

Nasprotno pa se je dohodek iz leta v leto znatno povečeval.

Čisti dohodek po nekdanjem izrazoslovju (kot razlika med celotnim prihodom in proizvodnimi stroški, katerega naše strokovne

osebni dohodki 12.950, obresti od kreditov 537, zakonske obveznosti 2.282, obveznosti do sprejetih samoupravnih sporazumov 350, stanovanjski prispevek 547, rezervni sklad 416, skupne rezerve 216, pokrivanje izgube drugih TO 1.245, pokrivanje sklada skupne porabe drugih TO 964 in poslovni sklad 648.

Po podatkih strokovne finančne službe sodeluje TO Stavbno mizarstvo še pri pokrivanju primanjkljaja obratnih sredstev v drugih TO Hoje v znesku 5,581 milj. dinarjev, sama delitev ustvarjenega dohodka pa je bila pozneje delno korigirana.

Celotne zaloge so bile največje leta 1974, potem pa so se zmanjševale do leta 1976. V lanskem letu so se zopet povečale v primerjavi s predhodnim letom, vendar so še vedno manjše v absolutnem znesku glede na leto 1974, še bolj pa v relativnem glede na doseženi celotni prihodek v posameznih letih.

Produktivnost dela proizvodnih delavcev na bazi doseženega fizičnega obsega proizvodnje se je povečala za 15% oziroma izdelavni časi so se po metodologiji izračunavanja v Stavbnem mizarstvu zmanjšali za prav toliko v primerjavi z

letom 1974. Število režijskih delavcev je ostalo enako v vseh petih obravnavanih letih, odstopanja v skupnem številu zaposlenih se nanašajo na proizvodne delavce.

Čisti dohodek preteklega leta ni bil ustvarjen samo s proizvodnjo oken, ampak tudi s prodajo velox plošč in dohodka od najemnine za oddane prostore. Od prodanega Veloxa je bil v preteklem letu dosežen čisti dohodek po obračunu finančne službe v višini 617.000 din. Pri tem pa so bili obremenjeni manipulativni stroški samo s 43.000 din, ostali pa na dejavnost oken. Po izračunu so znašali ti stroški z obžagovanjem na krajše dolžine zaradi reklamacije kupca na kvaliteto robov skupaj 420.000 din in se upoštevač izračun, prikazani čisti dohodek zmanjša na realnih 240.000 din, torej je rezultat še vedno pozitiven, čeprav smo se ob pripojitvi bili posledic od sprejetih zalog. Seveda je ta čisti dohodek nastal zaradi sprejetih zalog po direktnih stroških iz predhodnega leta, kar pomeni, da so bile prodajne cene nizke, oziroma kvaliteta plošč slaba. Zato tudi predhodna bojazen ni bila popolnoma odveč.

Od oddanih prostorov v najem je bila dosežena realizacija v višini 2,717 milj. dinarjev. Od pripojenega Veloxa je bilo v letu 1977 prenesenih obveznosti v višini 1,31 milj. din, in sicer:

prispevek za mestno zemljišče, vodni prispevek, prispevek za zaklonišča, amortizacija, vzdrževanje objekta, čuvajska služba za oddane prostore v najem, komunalne storitve, ogrevanje, PTT, HTV, porabljena voda in elektrika.

Razlika med zaračunano najemnino in stroški znaša 1,407 milj. din.

Struktura ustvarjenega čistega dohodka TO Stavbno mizarstvo v letu 1977 je potem naslednja:

okna 3,593, najemnina 1,407 in Velox 240. Skupaj torej 5,240 milj. din. Stroški od pripojenega Veloxa z vsemi sprejetimi obveznostmi bodo v letu 1978 večji, saj bo potrebno vkalkulirati 1,06 milj. din obresti za kredit Lesnini (v naslednjih letih se bodo obresti zmanjševale) in plačati 2 milj. din v dveh obrokih glavnice kredita. Stavbno mizarstvo mora namreč v petih letih odplačati udeležbo Lesnine v izgradnji Veloxa v višini 9,94 milj. din po 11% obrestni meri od 1.1.1978 dalje in še 4,5% interkalarnih obresti v času dveletnega moratorija od 1.1.1976. Vrednost

interkalarnih obresti znašajo 756.000 din in zapadejo v plačilo leta 1978.

Iz navedenega je razvidno, da bo najemnina leta 1978 približno pokrila stroške od pripojenega Veloxa vključno z obrestmi na lesninski kredit, medtem ko bo potrebno glavnico kredita odplačati iz čistega dohodka oziroma amortizacije Stavbnega mizarstva. Obveznosti bodo največje v letošnjem letu, ker v celoti zapadejo v plačilo tudi interkalarne obresti.

Ce napravimo zaključek čez celotno obravnavano obdobje, lahko ugotovimo, da se je proizvodnja v TO Stavbno mizarstvo dvignila do določene stopnje, da je v zadnjih dveh letih pokrivala v glavnem vse obveznosti in sodelovala v veliki meri tudi pri pokrivanju primanjkljaja drugih TO v Hoji. Vendar akumulativnost tako Stavbnega mizarstva kot DO Hoja še vedno ni tolikšna, da bi pri delitvi dohodka na koncu leta lahko pokrivali vse sprejete obveznosti do samoupravnih sporazumov niti da bi potešili želje po pokritju sklada skupne porabe ali uspeli odvesti kakšna pomembnejša sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Nadalje uspešnosti poslovanja določene dejavnosti ne smemo ocenjevati samo na podlagi enoletnega obdobja, saj vpliva na rezultate v določenem časovnem obdobju niz faktorjev, pri čemer je upoštevati, poleg notranje stopnje opremljenosti in organiziranosti, še sprejete pogodbenne in zakonske obveznosti ter obveznosti do samoupravnih sporazumov in tudi tržne razmere.

V prihodnje ni pričakovati pomembnejšega povečanja fizičnega obsega proizvodnje predvsem zaradi omejenega surovinskega zaledja, sedanje predimenzioniranosti proizvodnje slovenskega stavbnega pohištva in majhnimi realnimi možnostmi za rentabilen izvoz tovrstnih izdelkov. Naša proizvodnja bo morala biti predvsem usmerjena v opremljanje zahtevnejših objektov, pri katerih se bodo projektanti odločili za lesena okna. Vrednost proizvodnje bo potrebno povečevati z izdelavo konstrukcijsko najbolj zahtevnega, kvalitetnega in ekskluzivnega stavbnega pohištva ter dodatnimi programi.

CIRIL MRAK

Poslojše temeljne organizacije Stavbno mizarstvo

● ZA NAŠO DELOVNO ORGANIZACIJO ODLOČILNI TRENUTKI LETA 1962 IN 1963

RAZVOJ JE NAREKOVAL ZDRUŽEVANJE

Razgovor z Rafkom Kovačičem in Danilom Bajatom, ki sta sodelovala pri združevanju v Lesni kombinat, ki naj bi prerasel v veliko in močno podjetje

Veliko nas je, ki zelo malo ali pa nič ne vemo o tistih odločilnih dneh leta 1962 in 1963, ko se je rojeval Lesni kombinat, sedanja »Hoja«. Naše tovarniško glasilo je o tem pisalo ob desetletnici, pa ne bo nič narobe, če to našo zgodovino malo obnovimo. Obiskali smo tovariša Rafka KOVAČIČA in Danila BAJATA, ki sta v rojevanje zamislili o Lesnem kombinatu vložila veliko truda, morda celo del sebe. Naš pogovor z njima je tekel takole:

● Tovariš Kovačič, bili ste prvi generalni direktor Lesnega kombinata in oče zamisli o združevanju ljubljanskih lesnih polobratnih delavnic in tovarne v Podpeči. Povejte, kdaj ste prišli med te kolektive?

Kovačič: — V Podpeč sem prišel januarja 1962 kot tehnični. To delo me je veselilo in bil sem prepričan, da bom na tem področju dosegel uspehe. Vendar pa je življenje te moje načrte zakusalo in še istega leta sem postal v Galanteriji direktor.

● Kako je takrat bilo v tej tovarni?

Kovačič: — Specializirani proizvod so bili obešalniki. Skladišča so bila polna izdelkov, prodaja ni šla. Bil sem mnenja: obešalnike kupujejo ljudje, ki imajo veliko oblek. Pri nas so bile takrat obleke še na karte. Vedel sem, da je naša edina rešitev — prodreti s prodajo obešalnikov na inozemska tržišča. Takrat je bilo težko izvažati že zaradi določenih kvot — zneskov, do višine katerih se je lahko izvažalo v kako drugo državo. Te kvote so bile nizke, daleč od želja in potreb naših slovenskih tovarn. Nekaj časa smo izvažali v Anglijo preko Holandije, potem smo preko Lesnine pro-

drli v ZR Nemčijo, počasi se nam je odprl tudi ameriški trg.

Takrat je bilo v Galanteriji, z enotami v Robu in Velikih Laščah zaposlenih okrog 640 delavcev in delavk. Z delovno silo je bilo težko. Celotno smo naročili, da naj pridejo njihove žene delati. Med počitnicami pa nam je pridno pomagala šolska mladina. Z uspešno organizacijo dela se je proizvodnja obešalnikov povečala in lahko smo točno izvrševali vsa naročila kupcev. Kupili smo tudi nekaj novih strojev, nekaj pa smo jih izdelali v tovarni.

● Uspešno plasiranje na tržišču se je verjetno tudi drugače poznalo v tovarni?

Kovačič: — Finančno smo postali kar močni. Les smo vedno lahko plačali vnaprej in nismo z nabavo surovine imeli težav. V tistih letih smo v Podpeči zgradili združni dom, uredili zdravstveni dom, pa tudi izven tovarne smo s svojim denarjem sodelovali pri takratnih večjih investicijah, npr. pri gradnji Gospodarskega razstavišča, Javnih skladišč in podobno.

Imeli pa smo z našimi partnerji tudi sicer dobre stike. Vsako leto sem z nabavnim obiskal vse dobavi-

telje lesa. Pri teh obiskih pa sem pazil, da nisem rušil avtoritete sodelavca — nabavnega referenta za les.

● Pa ljudje v tovarni?

Kovačič: — Med nami so vladali odkriti odnosi. Povedali smo si vedno v obraz, nič za hrbtom. Vsaka stvar se da, le vprašanje kako. V tovarni ni bilo kadra z visokošolsko izobrazbo. Kader je rasel z razvojem proizvodnje. Za našo stroko pravzaprav ni bilo ustreznih šol.

Veliko smo sodelovali z lesnim oddelkom na srednji tehniški šoli. Kupili smo jim marsikateri učni pripomoček, dijaki so bili ob počitnicah pri nas na praksi. Spominjam se, ko smo eno leto nakazali ves sklad za kadre naše tovarne, srednji tehniški šoli. Šole so nam pomagale, da smo organizirali razne tečaje, ki so jih opravili vsi naši takrat zaposleni delavci in delavke.

Kadar smo imeli veliko naročil, smo delali v 3 izmenah; ob nedeljah pa šli vsi »vitlat« les, po opravljenem delu pa smo skupaj pomalicali.

● In kako se je porodila zamisel o združevanju?

Kovačič: — Za združitev Stavbnega mizarstva v Slomškovi (katerega enota

je bila tudi Žaga Škofljica), Tesarstva na Izanski, Polhovega Gradca, Kozarij in Galanterije je govorilo dejstvo, da bi le združeni lahko dosegli razvoj, pa tudi lažje bi bilo z nabavo surovine. Tako smo se združili 1. 1. 1963. Imeli smo izdelan dolgoročen program razvoja. Po njem je bil center predviden na Škofljici, kjer je pomembno križišče cest in železnic, ima pa tudi svoje gravitacijsko območje lesnega zaledja. Na Škofljici naj bi zgradili novo žago in mizarstvo. V Polhovem Gradcu bi razvijali visokokvalitetno pohištvo, Podpeč pa bi izkoriščala lesni material, ki bi ga drugi finalisti ne mogli.

Zavedali smo se, da je lesna industrija podeželska industrija. Kmečki delavec zna z lesom ravnati drugače kot mestni. Na Škofljici je bilo zaledje domače delovne sile.

Ob samem združevanju je bilo nekaj kadrovskih težav, ki pa smo jih skušali rešiti na najboljši način. Ljudem je bilo treba prisluhniti in sproti, skupaj reševati probleme.

Naslednji, ki smo ga obiskali je bil Bajat Danilo, nekdanji direktor splošnega sektorja.

● Tov. Bajat, kako pa ste Vi prišli v Podpeč?

Bajat: — Ko sem bil leta 1952 upokojen, sem prišel v ta kraj in se poročil z domačinko. Sprva sem živel na Jezeru, kasneje pa tu, v Podpeči. Na domu me je poiskal tovariš Zrimšek iz podpeške tovarne in me prosil, da bi šel uredit vojaško evidenco. No, šel sem, zadevo uredil, potem so me vprašali, če bi še kaj pomagal. Tako sem počasi začel opravljati posle sekretarja v tovarni.

● Pa ob združitvi?

Bajat: — Sodeloval sem pri začetnih pogovorih o tej združitvi. Cilj teh dogovorov je bil, da bi lesnopredelovalna podjetja na območju vseh ljubljanskih občin združili v eno, močno podjetje. Skupni cilji vseh teh podjetij so bili:

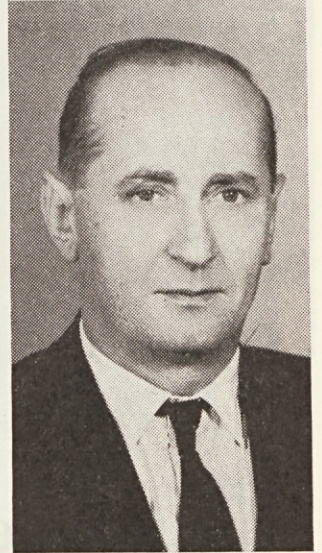
● Oskrba s surovino, saj smo večkrat drugemu les preplačevali.

● Vprašanje kadrov. Vse te lesne obrti niso imele strokovnih kadrov, ker so se ti predvsem držali mesta.

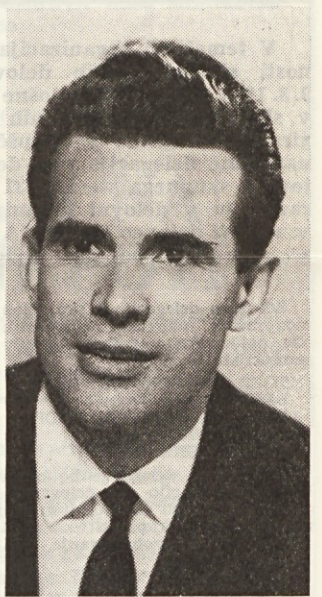
● Razvojni načrt, po katerem bi se posamezni obrti specializirali in bi prešli iz polobratnega na industrijski način proizvodnje.

● Ob kakšne probleme ste pri združevanju naleteli?

Bajat: — Ob samem združevanju ni bilo primernega

Rafko Kovačič

Danilo Bajat

sedeža podjetja. Lesena baraka na Langusovi je bila zasedena in praktično smo osvajali sobo za sobo. In potem je bil posredi še človeški faktor. V razgovorih o združitvi so vsa podjetja sodelovala, ko pa smo prešli na konkretno, ljudje niso hoteli biti premeščeni na Upravo in podobno.

● Kaj nam lahko rečete sedaj, ko se ozrete 15 let nazaj?

Bajat: — Zamišljena je bila organizacija velikega, močnega podjetja. Imeli smo razvojni program, po katerem bi se razvijali trije centri: Škofljica, Polhov Gradec, Podpeč. Ko je tov. Kovačič šel v pokoj, so naslednji vodilni odstopali od osnovnega razvojnega programa in izdelovali nove, svoje programe. Ideja o velikem lesnem kombinatu žal ni bila nikoli v celoti realizirana.

MAJDA LOGAR

PREMAJHEN ODZIV

V petek, 31. marca sta bila na TOZD Stavbno mizarstvo povabljeni dva predavatelja »od zunaj« in skoraj petdeset delavcev naše delovne organizacije. Prišlo pa je šest »zunanjih« in šestnajst delavcev »Hoje«.

Mar nas res zanima samo tisto, koliko dobimo jaz, pa Francka, Jernej, Pepe ob mesecu v kurti in seveda gorje, če dobe oni trije več kot jaz, nočemo se pa pogovoriti o vprašanju, kako razvijati medsebojne odnose, da bi prišli do resnične delitve osebnih dohodkov po rezultatih dela? Mar res še nismo zrel za realizacijo Zakona o združenem delu? Tega skoraj ne morem verjeti, a vseeno izprašajmo vsak samega sebe!

MAJDA LOGAR

Volilna komisija na volišču TO Tesarstvo

● VOLITVE DELEGATOV V SKUPŠČINE DRUŽBENOPOLITIČNE SKUPNOSTI IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Vsak peti delavec je v delegaciji

Izvolili smo 11 delegatov od skupnega števila 731 delavcev, kolikor jih je v delovnem razmerju v naši delovni organizaciji

V temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije HOJA, smo dne 9. 3. 1978 izvolili tri splošne delegacije in 6 združenih delegacij v skupščine samoupravnih interesnih ter 6 delegacij za delegiranje delegatov v skupščino družbenopolitične skupnosti. V navedene delegacije smo delavci DO HOJA izvolili 133 delegatov od skupnega števila 731 delavcev, kolikor jih je v delovnem razmerju v delovni organizaciji. Iz navedenega izhaja, da bo vsak peti delavec DO HOJA sodeloval pri delu določenega delovnega področja posamezne delegacije.

Združene delegacije v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so bile oblikovane v treh temeljnih organizacijah, in sicer:

TOZD STAVBNO MIZARSTVO LJUBLJANA
TOZD GALANTERJA PODPEČ
TOZD POHIŠTVO
POLHOV GRADEC

I. Združena delegacija bo opravljala svojo funkcijo na delovnem področju naslednjih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti:

- vzgoja in izobraževanje,
- raziskovanje,
- kultura in
- telesna kultura.

II. Združena delegacija bo opravljala svojo funkcijo na delovnem področju naslednjih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti:

- zdravstveno varstvo,
- otroško varstvo,
- pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- zaposlovanje,
- stanovanjske skupnosti in
- socialnega varstva oziroma skrbstva.

V delovni skupnosti skupnih služb in temeljnih organizacijah združenega dela Zaga Škofljica ter Tesarstvo Ljubljana pa so bile izvoljene splošne delegacije, ki bodo delegirale svoje delegate v vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

V temeljni organizaciji Zaga Rob na Dolenjskem nismo volili delegacij, ker ima temeljna organizacija manj kot 30 delavcev. V smislu določb 48. člena zakona o volitvah in delegiranju v skupščine, opravljajo v takem primeru vsi delavci funkcijo delegacije.

Vse delegacije se združujejo v konference delegacij na podlagi poprejšnjega samoupravnega sporazuma, v katerem se določa tudi sedež konference delegacij.

Konferenca posamezne delegacije obravnava gradiva, ki so ji predložena, usklajuje stališča delegacij temeljnih in drugih samoupravnih organizacij ter oblikuje skupna stališča, ki jih sprejema z najmanj 2/3 večine glasov vseh delegatov konference.

Konferenca delegacij ima stalno delovno predsedstvo, ki ga izvoli na prvi seji.

Konferenca delegacij delegira tudi po enega delegata za posamezna zasedanja zbora v zbor združenega dela skupščine družbenopolitične skupnosti oziroma skupščino samoupravno-interesne skupnosti.

Oddala sta svoj glas na volišču TO Zaga Škofljica

MAVRI Janez, OBLAK Franc in RUGELJ Janez.

b) splošna delegacija:
FISTER Milka, FORTUNA Anton, HITLIJ Alojz, KORENČIČ Janez, MAJSTOROVIC Gojko, MAVSAR Henrik, OBROVAC Mile, PAVŠIČ Matija, PER-

SIN Jože, ŠUBELJ Jože, VRAČEVIČ Radovan in ZAJC Marija.

TOZD GALANTERJA PODPEČ

a) delegacija v skupščino družbenopolitične skupnosti:
DETELIC Ivan, DOLES Franc, KRIVINA Antonija, KUCLER Alojz, MODIC Ivan, PETERNEL Ciril in SIN KOVEC Alojz.

b) I. združena delegacija:
KOGOVIK Jože, KORITNIK Ivanka, KRŽIČ Ljudmila, LENIC Milan, NOVAK Stjepka, PETROVIČ Ivan, PUFOVAC Ljubica, REPAR Dora in URŠIČ Ljudmila.

c) II. združena delegacija:
JEREB Jože, KRAMAR Franc, KRAMŽAR Jurij, KRASEVEC Nada, SMOLE Marija I., SUHADOLNIK Janez, SKRBEČ Jože, SUSTARŠIČ Marjan in ZALAR Jože.

TOZD POHIŠTVO POLHOV GRADEC

a) delegacija v skupščino družbenopolitične skupnosti:
BRADEŠKO Jože, ČAMERNIK Franc, KOŠIR Jakob, MALOVRH Martin, NARTNIK Ivan, NAGODE Milka in TRNOVEC Matevž.

b) I. združena delegacija:
BOŽNAR Filip, BIZJAN Andrej, KUCLAR Andrej, KORITNIK Boris, KOPRIVEC Anton, KOZJEK Tončka, PLESTENJAK Janko, RIHAR Franc in SKOF Jernež.

c) II. združena delegacija:
GRBEC Franc, HRIBERNIK Janez, HRIBERNIK Marija, KOPRIVEC Tezija, KRŽIŠNIK Pavel, KOPRIVEC Franc, NARTNIK Ivanka, SKOF Marjana in TOMINEC Janko.

TOZD ZAGA ŠKOFLIČA

a) delegacija v skupščino družbenopolitične skupnosti:
ALICAJIČ Ibrahim, JURČIČ Mile, MURSELOVIČ Ismet, MURSELOVIČ Mustafa, RADOČAJ Franjo, STANOJEVIČ Branko in STANČAR Alojz.

b) splošna delegacija:
BIBER Simo, BILBIJA Lazo, BREZIC Franc, CERGIČ Saško, DEBELJAK Anton, DOBNIK Peter, ERJAVEC Janko, FINC ROZALJIA, ILIČ Marjan, KOŠAK Ana, MATJAZ Ludvik in ZAVODNIK Stanko.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

a) delegacija v skupščino družbenopolitične skupnosti:
KAVČIČ Franc, KOS Andrej, MARINČIČ Stanka, OBLAK Milka, REZEK Jana, ŠVIGELJ Mojca in TEHOVNIK Anton.

b) splošna delegacija:
BIZJAN Milena, ČEPURAN Rada, FLORJANČIČ Katja, GORSIČ Sonja, ILIČIČ Nada, LOGAR Jernej, PEČLIN Tončka, PRINČIČ Radivoj, SKALAR Julijana, TAVČAR Saša, URŠIČ Jožefa, ZALOŽNIK Minka in ZORČIČ Mirko.

c) splošna delegacija:
BIZJAN Milena, ČEPURAN Rada, FLORJANČIČ Katja, GORSIČ Sonja, ILIČIČ Nada, LOGAR Jernej, PEČLIN Tončka, PRINČIČ Radivoj, SKALAR Julijana, TAVČAR Saša, URŠIČ Jožefa, ZALOŽNIK Minka in ZORČIČ Mirko.

d) splošna delegacija:
BIZJAN Milena, ČEPURAN Rada, FLORJANČIČ Katja, GORSIČ Sonja, ILIČIČ Nada, LOGAR Jernej, PEČLIN Tončka, PRINČIČ Radivoj, SKALAR Julijana, TAVČAR Saša, URŠIČ Jožefa, ZALOŽNIK Minka in ZORČIČ Mirko.

e) splošna delegacija:
BIZJAN Milena, ČEPURAN Rada, FLORJANČIČ Katja, GORSIČ Sonja, ILIČIČ Nada, LOGAR Jernej, PEČLIN Tončka, PRINČIČ Radivoj, SKALAR Julijana, TAVČAR Saša, URŠIČ Jožefa, ZALOŽNIK Minka in ZORČIČ Mirko.

f) splošna delegacija:
BIZJAN Milena, ČEPURAN Rada, FLORJANČIČ Katja, GORSIČ Sonja, ILIČIČ Nada, LOGAR Jernej, PEČLIN Tončka, PRINČIČ Radivoj, SKALAR Julijana, TAVČAR Saša, URŠIČ Jožefa, ZALOŽNIK Minka in ZORČIČ Mirko.

REZULTATI
VOLITEV,
KI SO BILE
31. MARCA
LETOS

NOVOIZVOLJENI SAMOUPRAVNI ORGANI V TOZD IN V DELOVNI ORGANIZACIJI »HOJA«

TOZD Zaga Rob	TOZD Zaga Škofljica	TOZD Tesarstvo	TOZD Stavbno mizarstvo	TOZD Galanterija	TOZD Pohišstvo	Delovna skupnost skupnih služb
delavci v TOZD Zaga Rob nimajo delavskega sveta TOZD, ker jih je zaposlenih manj kot 30. Funkcijo DS ima njihov zbor delavcev	Bozja Stane Brezic Franc Grum Stane Jurčič Mile Polončič Pavel Serajnik Franc Purkat Ivan	Fister Milka Korenčič Janez Mavsar Henrik Perič Milan Peršin Jože Petelin Igor Rugelj Janez Vračevič Radovan Zajc Marija Zitnik Alojz Zupan Martin	Bergant Franc Gradišar Anton Hafner Peter Hajdinjak Dominik Hrovat Henrik Kočar Franc Kolenc Jože Končan Dominik Lemut Stanislav Levstik Dušan Lunar Srečko Mavsar Milan, st. Pevac Martin Sever Zvonimir Stanišič Stanka	Doles Franc Kuclar Alojz Svete Lado Jurček Francka Krvina Tončka Lenič Marko Kržič Vida Kramberger Tončka Nagode Rudi Kržič Milka Gerdina Marta Gregorka Jože Lebar Pavla Suštaršič Marjan Petelin Marjeta	Bizjan Andrej Božnar Filip Božnar Srečko Cankar Ivanka, st. Čamernik Franc Grbec Ivanka Hribernik Ivan Koprivec Anton Kržišnik Pavel Koritnik Franc Nartnik Franc Peklaj Alojz Rihar Franc Škof Marjana Trnovec Matevž	Oven Franc Kajzelj Marjan Florjančič Katja Prebil Ivan Goršič Sonja Zniderič Jože Zorc Angela Kuclar Majda Oblak Milka Martinčič Stanka Prinčič Radivoj

KOMISIJA DELAVSKE KONTROLE V TOZD OZIROMA V DELOVNI SKUPNOSTI	Jamnik Viktor Klančar Mirko Štrle Franc	Debeljak Anton Erjavec Anton Ilič Marjan	Bečaj Janez Grimšič Jože Hitij Alojz	Obrovac Nikola Stebelj Anton Tavželj Janez	Kuclar Alojz Smole Marija I. Sinkovec Alojz	Koprivec Alojzija Potočnik Jože Stritihof Rudolf	Zorčič Mirko Logar Jernej Homovec Vinko
DELAVSKE SVET »HOJE«	Gregorič Andrej Jančar Andrej Rupar Jože	Grum Stane Polončič Pavel Serajnik Franc	Fortuna Anton Korenčič Janez Mavsar Henrik	Grm Anton Hafner Peter Krek Anton	Možek Ivan Smole Stane Smole Marija I.	Božnar Srečko Koprivec Anton Peklaj Alojz	Majcen Anton Prime Zoran Tehovnik Anton
ODBOR DELAVSKE KONTROLE »HOJE«	Klančar Mirko	Ilič Marjan	Grimšič Jože	Perme Jože	Kramžar Jurij	Stritihof Rudolf	Kavčič Franc

Volitve v temeljni organizaciji Tesarstvo...

...in v temeljni organizaciji Mizarstvo

Janez Čebulj, predsednik sindikalnega sveta skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je pozdravil našo sindikalno konferenco

● SINDIKALNA KONFERENCA

VZTRAJATI NA ZAČRTANI POTI

Za reševanje stanovanjske problematike bi bilo treba zagotoviti več sredstev

Dne 24. 2. letos je bila seja sindikalne konference, katere so se udeležili stari in novoizvoljeni delegati iz posameznih TOZD in DSSS in predsednik občinskega sindikalnega sveta Sob Ljubljana Vič-Rudnik Janez Čebulj. Poročilo o delovanju sindikalne organizacije v »Hoji« je podal dosedanji predsednik Srečko Božnar. S tem, ko se zaključuje mandatno obdobje je bila to tudi priložnost za obračun dela v celotnem mandatnem obdobju. Na konferenci je bil sprejet tudi program dela za tekoče mandatno obdobje. O programu dela bomo pisali v naslednji številki, v tem članku pa bo podano le delo sindikata v pretekli mandatni dobi.

S sprejetjem Zakona o združenem delu so bile postavljene pred vse zaposlene, posebno sindikatu, pomembne naloge. Do konca lanskega leta je bilo treba uskladiti samoupravne akte podjetja. Razprava o vseh sprejetih aktih je potekala v kolektivu, sprejemali in razpravljali pa smo te akte premalo poglobljeno.

Pri organiziranju tople malice je vseskozi prisotna težnja, da zares v vseh TO in DSSS organizirajo topli obrok. Če to iz objektivnih vzrokov ni izvedljivo (II. in III. izmena, ideta) pa je treba uvesti nadomestila v obliki prehranbenih bonov.

V Pelegrinu so bile dograjene tri počitniške hišice. S tem je postavljena osnova za nadaljnjo izgradnjo in zazidavo razpoložljivega prostora, ki nam je še na voljo.

Podaljšana je mandatna doba gradbenemu odboru, ki je svoje delo odlično opravil.

Stanovanjsko problematiko delavcev rešujemo s posojili. V bodoče bi bilo potrebno zagotoviti več sredstev, da bi se ta stanovanjski fond povečal. S tem bi omogočili posilcem večje zneske stanovanjskega posojila in hitrejšo reševanje stanovanjske problematike članov kolektiva.

Zaščita delavcev na delovnem mestu tj. varstvo pri delu je pomembno delovanje sindikalne organizacije. V bodoče bo nujno poostri preventivo na tem področju.

To pa so samo nekatera najvažnejša področja, na katerih je sindikat v preteklem obdobju deloval. Zavedati se moramo, da ne moremo iskati nekih novih nalog sindikata, temveč le vztrajati na začrtani poti razvoja naše delovne organizacije in družbe.

KATJA FLORJANČIČ

● SPREJELI SMO PROGRAM, KI PA ŠE NI ZAŽIVEL V PRAKSI

KAKOVOST JE VODILO DO USPEŠNE PRODAJE

Izbrati bomo morali skupino strokovnjakov, ki bo zadolžena za izvajanje programa — Z dobro vpeljanim sistemom zagotavljanja kakovosti bomo znižali stroške, zmanjšali reklamacije in dvignili poslovni uspeh

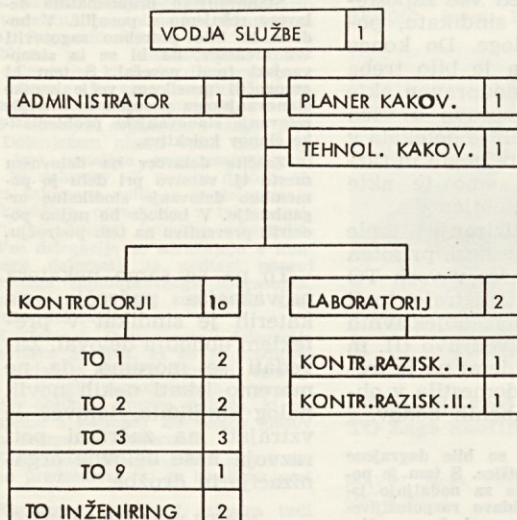
V skupini člankov o kakovosti smo do sedaj govorili o samem pojmu kakovosti, o različnih razlagah tega pojma, o njenem pomenu in vlogi v družbenoekonomskih odnosih, predstavljen pa je bil tudi program za trajno zagotavljanje kakovosti v DO Hoja. Kot smo že tudi povedali, je delavski svet Hoje program potrdil v drugi polovici preteklega leta, vendar pa ga do danes še nismo pričeli izvajati. Dogovoriti se moramo torej, kako pristopiti k delu, da bo sprejeto zaživel v praksi. V programu to vprašanje ni bilo zanemarjeno, vendar se kažejo še nove dopolnitve.

Da moramo narediti bistvene premike v zvezi zagotavljanja višje kakovosti, v to ne dvomimo več, kajti vedno več je činiteljev, ki nas silijo v to. Razmere na tržišču lesnih proizvodov se ponovno zaostrujejo, pri tem pa bo visoka kakovost proizvodov, poleg cene, edino merilo za uspešno prodajo. Med drugim se moramo tudi dokončno vprašati, ali smo to zahtevano nalogo sposobni opraviti sami, ali pa nam bo pri tem morala pomagati zunanja strokovna organizacija. V kolikor se bomo odločili, da to opravimo sami, predlagamo naslednji postopek.

Iz vrst delavcev Hoje bomo morali izbrati skupino strokovnjakov, ki bo zadolžena za izvedbo programa. Po možnosti naj bi bili ti delavci izbrani z različnih področij dela, ker naloga zahteva kompleksna znanja. Glavna naloga te skupine bi bila torej v tem, da ob pomoči strokovnih služb pripravi dokončne predloge v zvezi zagotavljanja kakovosti in ustanovitve Službe za kakovost.

Že sedaj se pojavljajo številna odprta vprašanja glede ustanavljanja Službe za kakovost. To so vprašanja organiziranosti, izvajanja nalog, obsežnosti, povezovanj z drugimi strokovnimi službami in podobno. O ekonomski utemeljitvi ni mogoče razpravljati, dokler ne bomo začeli zajemati stroškov, ki nastajajo zaradi slabe kakovosti. Strošek Službe kakovosti pa mora imeti bazo, na katero se primerja.

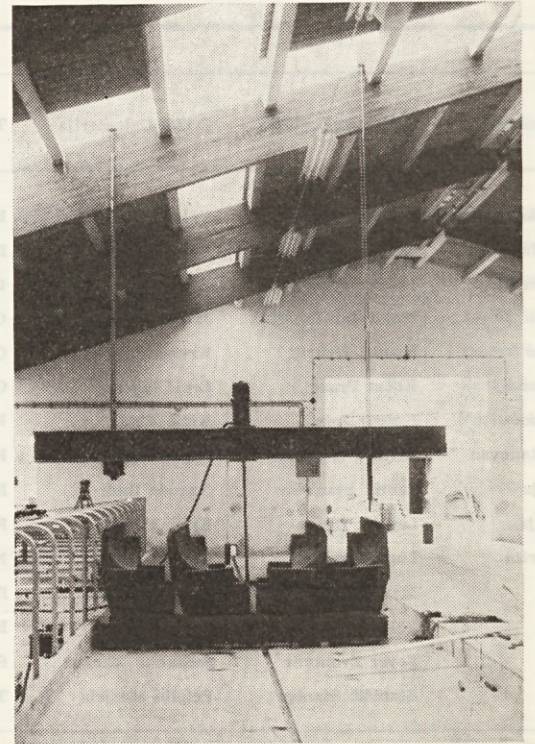
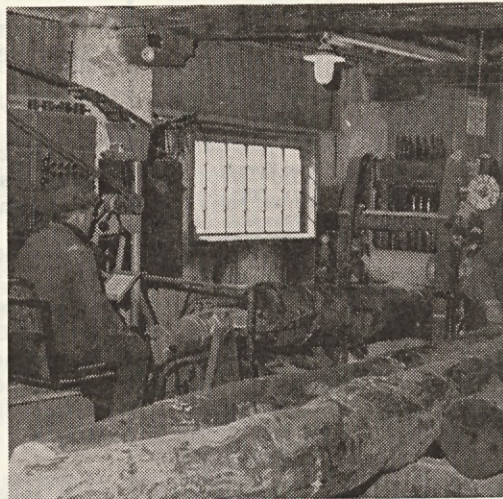
Znano je, da razen TO Stavbno mizarstvo in TO Pohištvo, druge TO nimajo vpeljanega preverjanja kakovosti, vendar tudi v teh dveh primerih lahko govorimo o inšpekciji dela, manj pa o sistemu stalnega zagotavljanja kakovosti. Ob upoštevanju vseh vidikov predlagamo, da v DO Hoja organiziramo službo za kakovost, ki bi bila organizirana takole:

Delovanje službe za kakovost vsebuje tri osnovna področja dela. To so kontroliranje, tehnologija kakovosti in garancija kakovosti. Povedati je treba, da je kontroliranje preneseno neposredno v TO, laboratorij bi bil skupnega pomena in bi opravljal naloge za potrebe vseh TO. Drugi delavci v tej službi pa bi odgovarjali za usklajeno opravljanje nalog, za planiranje nalog, analize, poročila in enotno vodenje politike kakovosti. Naloge posameznih področij bi bile:

1. Naloge kontroliranja:

- vstopna ali prevzemna kontrola;
- kontrola procesa proizvodnje;
- kontrola dovršenih proizvodov;
- vzdrževanje mernikov, meril in naprav;
- popravljanje slabe proizvodnje.

Preizkus nosilnosti že vgrajenega lepljenega nosilca

- določanje kakovosti, ki jo tržišče potrebuje;
- preverjanje natančnosti kontrolorjev;
- poročila o kakovosti.

In ne nazadnje lahko predvidevamo, da bomo z dobro vpeljanim sistemom zagotavljanja kakovosti znižali stroške, reklamacije se nam bodo zmanjšale, s tem se bo dvigal ugled DO Hoja in poslovni uspeh.

Končno je tudi že čas, da dojamemo, da občasne preiskave kakovosti naših proizvodov s strani zunanjih strokovnih organizacij, ne nudijo zadovoljivih rešitev. Tudi novi zakon o standardizaciji nam nalaga nove dolžnosti v pogledu kakovosti. V nobenem primeru pa ne smemo dopustiti, da bodo začeli kupci dvomiti v kakovost naših proizvodov, kot se je to zgodilo npr. v proizvodnji lepjenih nosilcev, ko smo morali naknadno dokazovati kakovost (nosilci so bili namreč že vgrajeni). Ne toliko zaradi stroškov, ki smo jih zaradi tega takrat utrpeli, je veliko pomembnejše to, da s takim načinom dela počasi zapravljamo težko pridobljeni ugled dobrega proizvajalca. To je bil samo primer (ki se je sicer dobro končal) v vrsti primerov po naših TOZD v zadnjem obdobju, nad tem pa se moramo globoko zamisliti.

S tem zaključujemo skupino prispevkov o kakovosti in upamo, da bomo dosegli željeno, to je, da bomo vsi skupaj, v sebi, začeli spreminjati odnos do kakovosti.

2. Naloge tehnologije kakovosti:

- ekonomske študije v zvezi s kakovostjo;
- kontrola novih konstrukcij;
- ugotavljanje zanesljivosti in sposobnosti proizvodnje;
- planiranje preizkusov v zvezi sboljšanjem kakovosti;
- planiranje, kontroliranje in vzorčenje;
- analiza podatkov;
- izobraževanje.

3. Naloge garancije kakovosti:

- reklamacije kupcev;
- pregled kakovosti;
- preizkave zaradi kontrole;

POMEN IN VLOGA RAČUNALNIKA PRI POSLOVNIH ODLOČITVAH POT DO TOČNE IN PRAVOČASNE INFORMACIJE

Z računalnikom menjamo stare navade in pravila — »Banka podatkov« je lahko v veliko pomoč — Človek prenaša svoje intelektualne sposobnosti na stroj, ki je sposoben reproducirati te sposobnosti

Vse prepogosto se sliši mnenje, ki nima dosti zveze z realnostjo, da bo podjetje z nakupom računalnika rešilo vse svoje probleme in s tem nekako samodejno odpravilo določene težave v svojem poslovanju.

Sodobno pisarniško poslovanje zahteva uporabo sredstev, s pomočjo katerih postane delo hitrejše, točnejše in ekonomičnejše. V samem začetku so bila ta sredstva nizke mehanizacije. S pojavom knjižnih strojev pa je obdelava podatkov dobila nov pomen. Na teh strojih se že lahko opravljajo razne računске operacije. Toda razvoj teh sredstev ni zaostajal. Iskale so se nove rešitve za kompletnejšo obdelavo raznih statističnih podatkov, priprave dela itd. Pojavila so se sredstva visoke mehanizacije, najprej klasično, nato pa elektronsko.

Eno od najučinkovitejših sredstev za obdelavo podatkov je vsekakor računalnik. Velike hitrosti elektronskih računalnikov in možnosti njihove uporabe pomagajo človeku, da v kratkem času prebrodi ogromen prepad med napredkom tehnike in administracije. Uvedba računalnika je človeku prvokrat od njegovega nastanka omogočila, da učinkoviteje izrazi svojo inteligenco. A ne samo to: omogoča človeku, da prenese svoje intelektualne sposobnosti na stroj, ki je sposoben reproducirati te sposobnosti. Če hočemo izračunati učinke uporabe računalnika za obdelavo podatkov, to vsekakor ni enostavna naloga. Zato so potrebne podrobne analize in za možnost primerjav dovolj dolgo obdobje uporabe. V splošnem lahko učinke ugotovljamo z dveh stališč. Ena je indirektna korist, druga pa direktna. Indirektna korist ima skoraj neocenljivo vrednost, ker jo težko izračunamo, je pa prisotna v taki meri, da jo vsakdo čuti. Kaj pomeni za vodstvo in organe upravljanja pravočasno dobljena informacija o nekem poslovnem dogodku, ki pomaga preprečiti morebitne napake, npr. v izbiri asortimana proizvodnje, določene količine proizvodnje itd.

Nekatere odločitve imajo lahko zelo slabe posledice kot npr. določitev kalkulacije in sklepanje slabih pogodb. Zato je takšne indirektno stroške zelo težko ocenjevati in še težje pobjati njihov učinek. Lažje izračunamo direktne učinke. Računalnik se gotovo izplača uporabljati za uporabo množičnih podatkov. Kakšno število

pojavov lahko smatramo za množične podatke, je težko postaviti, ker variira od primera do primera. Vsekakor je za učinkovito vključitev računalnika v poslovanje podjetja nujen predpogoj, imeti izdelan organizacijski postopek. S tem pa so mišljeni programski postopki z ustreznimi organizacijskimi rešitvami za posamezna področja.

Sam nakup računalnika nam brez ustreznega organizacijskega sistema ne pomeni ničesar, ker nam ne more dati pričakovanih rezultatov. Postopki in rešitve nam omogočajo pravočasno in ustrezno informacijo posameznim koristnikom, kar je garancija, da bo računalnik ne le časovno izkoriščen, ampak bo služil bistvenim potrebam podjetja ter s tem prispeval k ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja. Tak sistem pa nam ne predstavlja samo mehaničen prenos obstoječih evidenc na računalnik, temveč korak dalje: omogoča bivanje novih in kvalitetnejših informacij. S tem pa je mišljeno predvsem dostop do analitičnih podatkov in pa vsebinsko združevanje posameznih podatkov v informacije, prilagojeno nivoju posameznih služb in koristnikom v podjetju.

Zavedati pa se moramo, da že instalirani računalnik v podjetju ne sme čakati neizkoriščen, ampak se mora čimprej vključiti v poslovni proces. To pa zahteva, da so določeni podatki že vnaprej pripravljeni. Knjiženje na strojih zahteva precizno organizacijo izpolnjevanja rokov in samega sistema dela. Organizacijo je potrebno izvesti tako, da ne pride do nejasnih podatkov, zato se morajo izvršiti vse priprave, da bi delo nemoteno potekalo. Če želimo stroj v celoti izkoristiti, mora odpasti čakanje na dokumentacijo in iskanje podatkov, poleg tega pa so še potrebne nadaljnje spremembe in dopolnitve že obstoječih postopkov, ter prehod na nova področja. Pri uvajanju takšnega sistema se zahteva predvsem natančnost in angažiranost nosilcev posameznih aktivnosti. Tega ne morejo nadomestiti še tako dobre organizacijske in programske rešitve, kajti od osnovnih podatkov je odvisna točnost vseh nadaljnjih obdelav.

Da se še na kratko dotaknemo poslovanja in delovanja računalnika pri nas. Kakor je bilo že napisano,

smo v naši delovni organizaciji kupili računalnik PHILIPS 359/1000/1344. Na njem že od leta 1973 v večji meri potekajo obdelave podatkov, kot so saldakonti (kupci z odprtimi postavkami), kar nam omogoča ažurno in točno evidenco dolgovanja kupcev in hkrati vpogled v strukturo dolga po starostnih grupah. Za vsakega kupca dobimo pregled neplačanih računov, ter dolgovanje kupca po posameznih enotah.

Prav tako že uspešno deluje obdelava obračuna osebnih dohodkov, kjer na enostaven in hiter način izračunamo zaslužek posameznega delavca, vzporedno s tem pa daje analitične podatke za posamezne obračunske enote in celotno podjetje.

Vse to so dobre strani poslovanja. Pojavljajo pa se tudi problemi, ki nastajajo zaradi netočnega izpolnjevanja dokumentov, ki se obdelujejo na računalniku. Ker pa je osnovni pogoj (kakor sem že omenila) pravilno in točno izpolnjevanje dokumentacije. Zato si moramo prizadevati, da to izboljšujemo, ker se v nasprotnem primeru izgublja pomen dobrega poslovanja. Pomembno je tudi opozorilo, da samo s skupnim sodelovanjem več in boljše delamo, kajti posameznik brez razumevanja ostalih ne more narediti ničesar. V letošnjem letu imamo namen prenesti poslovanje osnovnih sredstev na računalnik, kajti dosedanje delo je zahtevalo veliko časa in dela, da je bilo ob pravem času zaključeno. S takšnim delom bomo lahko v veliko krajšem času obdelali in imeli pravočasno na razpolago potrebne informacije za nadaljnjo uporabo. Pri samem prehodu na takšen sistem dela bo potrebno uskladiti in upoštevati želje vseh tistih, ki te podatke pri svojem delu potrebujejo.

Z uvedbo računalnika pridemo do tega, da menjamo stare, skozi stoletja pridobljene navade in pravila. Zato tudi tako imenovana klasična organizacija postane odveč, ker zanjo ni več prostora. Vsa obdelava podatkov se koncentrirata na računalnik, kjer se ustvarja »banka ali skladišče podatkov«. Do tako shranjenih ažurnih podatkov imajo direkten pristop vsi, ki so zanje zainteresirani.

ZDENKA MUSIČ

LETOS V POLHOVEM GRADCU INVESTICIJSKA VLAGANJA

Na prostoru, ki je predviden za izgradnjo energetskega objekta, naj bi že kmalu zabrnili gradbeni stroji — Visoka stopnica, ki pa ni nedosegljiva

Po srednjeročnem razvojnem programu bi moralo biti letošnje leto prelomno v TO 2, »Pohištvu« Polhov Gradec. Program predvideva 14.110.000 din vlaganja za izgradnjo in opremo v TO. Ob izidu glasila naj bi že brneli gradbeni stroji na prostoru, ki je predviden za izgradnjo energetskega objekta. Dokumentacija, ki je potrebna za omenjeno izgradnjo, je izdelana kljub težavam, ki pri takih objektih nastopajo. Izdano je lokacijsko dovoljenje in z malenkostmi še potrebnimi dopolnitvami celotne dokumentacije pričakujemo, da bo tudi gradbeno dovoljenje pridobljeno pravočasno, to je v sredini aprila.

In kaj se skriva v debelih mapah načrtov. Na papirju je vrisana opisana in predpisana bodoča hrbtenica TO »Pohištvu«, to je energetski objekt z zakloniščem, ter nadaljevanje gradnje bodočih proizvodnih prostorov.

Prav energetika, začenši od toplotne energije za ogrevanje in tehnološke porabnike, nam v sedanjih pogojih zastavlja nerešljive uganke. Improvizacije pa mora biti konec, ker je izredno draga in boleča. Ravno tako je problem z oskrbo električne energije, komprimiranim zrakom in odsesovanjem odpadkov.

Prav te kritične točke bomo odpravili z izgradnjo energetskega objekta, ki bo omogočil normalni razvoj TO. Energetski objekt bo zavzemal tlorisne površine 21,40 x 15,50 m. Razdeljen je na več pro-

storov. Največjega zavzema kotlovnica, kjer bosta instalirana dva vročevodna kotla z zmogljivostjo: večji z 2.182 G cal/h in manjši z 0,77 G cal/h. Temperatura vode 160 stopinj Celzija. Manjši kotel je predviden za obratovanje v letnem času za tehnološke porabnike in sanitarno vodo. Zanimivost bo vsekakor 25 m visok dimnik. Zaradi zmanjšanja onesnaženja ozračja je višina predpisana, ker leži v precej zaprti kotlini.

Ostali del objekta je predviden za trafo in kompresorsko postajo ter pomožne prostore. V neposredni bližini kotlovnice bo montirana cisterna za mazut s črpalno postajo in pa betonski podstavek silosa za drobne odpadke.

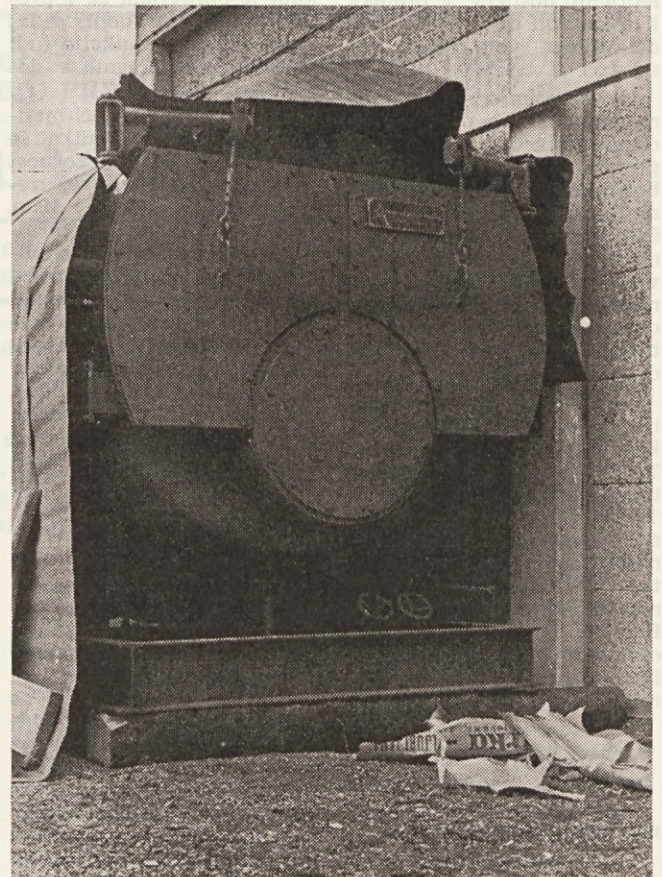
V vogalu med že zgrajeno skladiščno halo in sedanjo strojno delavnico bo stalo zaklonišče s kapaciteto do 50 oseb. Zaklonišče bo polvkopano in opremljeno po predpisih, ki so predvideni za omenjene objekte.

Drugi pomembni objekt je dograditev nove skladiščne hale v tlorisni izmeri 56x30 m proti jugu. Ko bo končan tudi ta objekt in dograjeni še dodatni potrebni prostori v že zgrajeni in predvideni novi skladiščni hali, bodo izpolnjeni pogoji za preselitev celotne proizvodnje v nove prostore.

Z izgradnjo in opremo omenjenih objektov bo opravljena prva etapa izgradnje tovarne pohištvu v Polhovem Gradcu. Sama zazidava je zasnovana tako, da bo možna nadaljnja izgradnja proti jugu brez večjih težav. Po zaključitvi prve etape v tako imenovano infrastrukturo, to je energetiko, stavbe za proizvodnjo, ceste in skladišča, bo opravljen pomemben korak v zgodovini TO Pohištvu Polhov Gradec. Po tem obdobju, ki naj bi trajal od 1.1980, pa bo treba poskrbeti predvsem za tehnološko opremljenost, ker nam bo le ta omogočila konkurenčni boj na svetovnem in domačem tržišču.

V celotnem povojnem obdobju je bil kolektiv pred mnogimi problemi in značilno zanj je to, da je s samoodrekanjem in veliko delovno vneto uresničil začetne naloge. Zato ni bojzani, da ne bi prestopili tudi t stopnico, čeprav je dokaj visoka.

Kolektivu je omogočena nadaljnja rast na vseh področjih, ne le na pridobitvi novih proizvodnih prostorov. Z razširitvijo bomo lahko zaposlili nove delavce. S povečanjem proizvodnje, predvsem pa v dvigu kvalitete, moramo omogočiti zaposlenim dodatno strokovno

Kotel že od novega leta čaka na pravo streho

usposabljanje in izpopolnjevanje. Z uvajanjem nove tehnologije omogočiti prijetne delovne pogoje, ki bodo pripomogli na dobro počutje

vseh zaposlenih v sami tovarni in pa v kraju, kjer živijo.

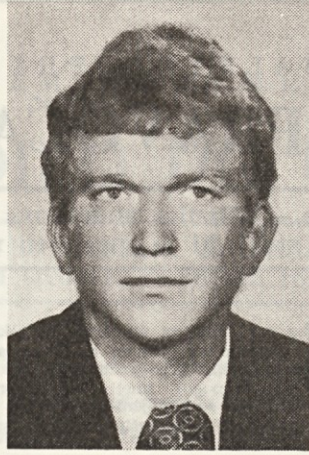
ANTON TEHOVNIK

Ivan Erčulj

Stanka Stanišič

Lado Peterlin

Matevž Trnovc

Marija Smole

● SKORAJ VSA ZASTAVLJENA VPRAŠANJA SO DOBILA TUDI PRIMERNE PREDSTAVITEV NAŠIH SINDIKALNIH

Ivan Erčulj, Stanka Stanišič, Lado Peterlin, Matevž Trnovc, Marija Smole, Anton Balazič in Stanko Zavodnik so člani

Januarja in februarja so bili v vseh TOZD in delovni skupnosti skupnih služb izvoljeni novi izvršni odbori sindikata, ki so med tem že pričeli z delom.

Predstavljamo vam po enega sindikalnega funkcionarja iz vsake TOZD, iz skupnih služb pa predsednika sindikalne konference.

Vsakemu predstavljenemu delavcu sindikata smo dali možnost postaviti vprašanje v zvezi s perečo problematiko v TOZD ali DO. Na ta vprašanja pa smo skušali najti odgovore pri ustreznih strokovnih službah ali posameznikih.

● POČITNIŠKE HIŠICE

IVAN ERČULJ, predsednik IO OOS TOZD Tesarstvo, rojen l. 1943. V Hoji se je zaposlil v obratu mizarstva Slomškova na Prulah. Po odsluženju vojaškega roka je bil premeščen na Tesarstvo, Izanska c., kjer dela že 15 let. Sedaj dela kot skupinovodja pri izdelavi lepljenih nosilcev. V pretekli mandatni dobi je bil član delavskega sveta TOZD Tesarstvo.

Na vprašanje, s kakšnimi nalogami se bo njihov sindikat največ ukvarjal, je povedal, da je trenutno najbolj pereče vprašanje premajhnih kapacitet počitniških hišic na morju. Misli, da bi se sredstva za postavitev še 3 hišic v Umagu morala najti. Preureditve in obnovitve pa sta potrebni tudi hišici v Fiesi, kakor tudi brunarica na Krvavcu.

Glede športnih dejavnosti in rekreacije pa se bo treba bolj povezovati z drugimi TOZD in športnim referentom DO, ki povezuje vse TOZD v tej zadevi (plavanje, izleti v hribe, kegljanje). Dogovarjajo se, da bi tudi v njihovi TOZD organizirali obisk drugih TOZD. Pripomnil je še, da IO OOS ovira pri delu predvsem velika odsotnost delavcev zaradi obilice montažnih del.

● Vprašanje:

— Kdaj bo položen asfalt na TOZD Tesarstvo?

Jernej Logar, vodja odd. za varnost in vzdrževanje:

— Asfalt na TOZD Tesarstvo bo predvidoma položen v mesecu maju 1978, z izvajalcem del pa je že sklenjena pogodba.

● IZOBRAŽEVANJE ČLANSTVA

STANKA STANIŠIČ, blagajnik IO OOS TOZD Stavbno mizarstvo, rojena leta 1955. V TOZD Stavbno mizarstvo se je zaposlila leta 1974, prej pa je bila že eno leto Hojin štipendist. Zdaj opravlja naloge blagajničarke TOZD.

Naloge blagajnika sindikata je opravljala že v pretekli mandatni dobi, sedaj pa je poleg te funkcije tudi kandidat za delegata v delavskem svetu TOZD.

Meni, da bo v tekoči mandatni dobi moral sindikat še posebej posvečati pozornost izobraževanju članstva, ureditvi sindikalne liste, izboljšanju delovnih pogojev, sodelovanju med sindikalno organizacijo in samoupravnimi organi, pomagati delavcem v socialnih in stanovanjskih težavah. Prav tako pa se bo IO zavzemal in sodeloval pri izgradnji novih počitniških kapacitet, saj so obstoječe veliko premajhne, da bi zadovoljili vsem željam delavcev. Nujna pa bi bila tudi izgradnja lastne kuhinje na TOZD.

● Vprašanje:

— Kako in kdaj se bo uredilo vodenje knjigovodstva sindikata?

— Kako in kdaj se bo uredilo vodenje knjigovodstva sindikata bo strokovna služba v finančno računskem sektorju obvestila vse osnovne organizacije sindikata s posebnim obvestilom — navodilom do meseca maja 1978.

● ZBLIŽEVANJE TOZD

LADO PETERLIN, predsednik IO OOS TOZD Žaga Rob, rojen leta 1949, v

TOZD pa se je zaposlil pred štirimi leti kot voznik viličarja. V februarju mesecu je bil izvoljen za predsednika IO OOS TOZD Žaga Rob.

Ker je ta TOZD precej odmaknjena od drugih, meni, da mora sindikat še posebno aktivno delati in se s tem zblíževati z ostalimi TOZD, organizirati bi bilo treba še kakšno srečanje z ostalimi TOZD. Želi, da bi bilo čim več delavcem omogočeno čimdaljšje letovanje, pa da bi se tudi delavci z žage več odločali za pravi dopust in tako nabirali moči za nadaljnje delo.

● Vprašanje:

— Obseg proizvodnje se na žagi že nekaj časa ni bistveno spremenil, zanima ga ali se bo proizvodnja v prihodnje kaj razširila?

Peček Vincenc, direktor TOZD Žaga Rob:

— V letošnjem letu bo proizvodnja malenkost večja (10%), računa pa se na razširitev proizvodnje, ki bi ne bila samo primarnega značaja. Pripomnil je, da to verjetno še ne bo drugo leto, pač pa v naslednjih letih, upoštevajoč surovinsko zaledje, delovno silo, prostorsko utesnjenost itd.

● SODELOVANJE S KRAJEVNO SKUPNOSTJO

MATEVŽ TRNOVC, namestnik predsednika IO OOS TOZD Pohošče, Polhov Gradec, rojen leta 1942. V TOZD se je zaposlil leta 1965 kot ročni mizar, sedaj pa opravlja naloge vodje površinskega oddelka, aktivno sodeluje v DS TOZD, sindikatu, je delegat v SIS.

Osnovna organizacija sindikata, katere član je, si je zadala nalogo, da je potrebno še bolj aktivno sodelovati s krajevno skupnostjo in njenimi organizacijami, čeravno je res, da je bilo to sodelovanje že doslej kar uspešno. Tudi pri reševanju stanovanjskih problemov delavcev mora imeti sindikat vidnejšo vlogo. Tako kot do sedaj se bodo v velikem številu udeleževali krivodajalskih akcij. Pomembna naloga sindikata je oživitve delovanja delegatov v SIS in samoupravnih organih. Ker se vedno več delavcev iz te TOZD odloča za letni oddih na morju, se bo IO sindikata zavzemal za pridobivanje novih zmogljivosti, da čez čas ne bo potrebno skrajševati časa letovanja.

● Vprašanje:

— Kdaj se predvideva novogradnja v Polhovem Gradcu?

— **Jernej Logar**, vodja oddelka za varnost in vzdrževanje:

— Planirana novogradnja (kotlovnica, skladišna hala) se bo pričela predvidoma že v mesecu aprilu 1978. Več o investicijah v Polhovem Gradcu piše v članku Antona Tehovnika.

● URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

MARIJA SMOLE, predsednica IO OOS TOZD Galanterija, rojena l. 1936. V Galanteriji se je zaposlila leta 1953, torej je že kar 25 let član tega kolektiva. Do izvolitve za predsednico IO pa je bila član IO OOS.

V tekoči mandatni dobi ima IO najpomembnejšo nalogo vložiti vse napore v dosledno uresničevanje ZZZD ter zavzemanje za ureditev dohodkovnih odnosov. Poleg tekočih nalog, kot so priprave in obravnave predlogov samoupravnih sporazumov, sodelovanje z dele-

gati SIS in predvsem skrb za izobraževanje ob delu.

Pred kratkim se je enotnost kolektiva že pokazala, saj so organizirali udarniško delo, da bi tako vsaj malo pomagali TOZD iz finančnih težav. IO pripravlja tudi izlet s strokovnim ogledom kakšne sorodne tovarne. Nejasno jim je še vedno vprašanje, kateri artikel bo nosilec proizvodnje v TOZD, kajti to slabo vpliva na proizvodnjo in na delavce same. Meni, da se skupne službe premalo trudijo za boljši jutri, in da bi tolikšno število strokovnih delavcev moralo dati boljše rezultate.

Zelo težko je poslušati očitke na rovaš TOZD, ki je v izgubi, vendar meni, da delavci v proizvodnji niso krivi tega. Pripomnila je še, da je tudi od novega zakona o delitvi po delu bore malo, ker so že nekaj dni po referendumu dobili slabo novico o nižji vrednosti točke.

● Vprašanje:

— Zakaj se generalni direktor ne udeležuje zborov delavcev v Podpeči?

Repič Miro, dipl. inž., generalni direktor:

Kolikor bi se želel udeležiti vseh zborov na vseh TOZD, potem to fizično ni možno, sicer pa je direktor TOZD, zaradi tega je smotrna udeležba na pomembnejših zborih, če to terminsko ustreza.

● GRADITEV SAMOUPRAVNIH ODNOSOV

ANTON BALAZIČ, predsednik konference sindikata Hoja, rojen l. 1928. Zaposlil se je pri takratnem podjetju Tesar na Celovski, ki je predhodnik Edilita, LKL in končno Hoje, torej njegova skupna delovna doba traja že kar 26 let pri Hoji.

Do sedaj je bil član in predsednik DS, sindikata in sekretar OO ZK.

Anton Balažič

Stanko Zavodnik

ODGOVORE MERODAJNIH DELAVCEV

novih izvršnih odborov sindikata

Konferenca sindikata Hoje se bo v tej mandatni dobi morala predvsem zavzemati za nadaljnjo graditev samoupravnih odnosov, izboljševanja medsebojnih odnosov v DO, proučevati bo treba tudi odnose stroškov proizvodnje in režije. Zelo važno je vprašanje kadrovske politike, pri kateri mora sindikat imeti glavno vlogo. Še bolj se bo moral zavzemati za večje OD na podlagi produktivnosti dela. Posebno poglavje pri delu konference pa je področje družbenega standarda. Kajti vsako izboljševanje družbenega standarda se ne kaže samo v delavčevem zadovoljstvu ampak tudi pri njegovem odnosu do dela in produktivnosti. Konferenca sindikata Hoje bo skušala naloge, ki si jih je zadala, tudi kar najbolje izvršiti.

• Vprašanje:

— Glede na to da druge sorodne lesne DO mnogo več investirajo kot Hoja, bi radi vedeli, kako bomo izvajali razvojni program in investicije, glede na finančno stanje naše DO?

— O navedeni problematiki bo zaradi obsežnosti pisano v naslednji številki glasila. Poročilo bodo podale strokovne službe v finančno-računovodskem sektorju.

• USTANOVITEV MLADINSKE ORGANIZACIJE

STANKO ZAVODNIK, sekretar IO OOS TOZD Žaga Škofljica, rojen l. 1945. V pretekli mandatni dobi je bil prav tako sekretar IO OOS in sedaj ponovno izvoljen, je tudi v delegaciji SIS in kandidat za delegata v DS TOZD. V TOZD Žaga Škofljica se je zaposlil leta

1974, kjer opravlja naloge elektrika in skladiščnika TOZD.

V tekoči mandatni dobi si je sindikalna organizacija naložila kar velike naloge. Med drugim imajo v načrtu ustanoviti mladinsko organizacijo. To verjetno ne bo predstavljalo kakšnega velikega problema, ker je to TOZD s pretežno mladimi delavci.

Še naprej bodo sodelovali z osnovno šolo Škofljica, ki jo TOZD in sindikat tudi finančno podpirata (dramsko in folklorno skupino). Spodbujati in širiti bo treba tudi športno aktivnost delavcev, na primer s pohodi po okoliških hribih. Posebna skrb pa velja tesnejšemu sodelovanju z ostalimi osnovnimi organizacijami sindikata Hoje.

• Vprašanje:

— Realizacija planov do l. 1980 na TOZD Žaga Škofljica? Vprašanje postavlja zato, ker ugotavlja, da smo že v marcu mesecu pa ni videti priprav za izvajanje planiranih investicij v letošnjem letu.

Anton Tehovnik, vodja oddelka za razvoj in tehnologijo:

— Predvidene investicije za TOZD Žaga Škofljica v letu 1978: uvozni transporter, ki bo domače proizvodnje, možna je nabava iz socialističnih dežel, kar bomo odločili skupno s strokovnjaki TOZD ter dvostranski robilnik in podmizni čelilnik. Iskali smo dovoljenje za uvoz z zahodnega tržišča, kar pa je bilo odklonjeno že na prvostopenjskem organu. Ostanje varianta, da te stroje nabavimo v Sovjetski zvezi. Treba se bo odločiti do konca aprila.

MAJDA KUCLAR

● PRIMER, KI BI GA VELJALO POSNEMATI UDARNIŠKO DELO

Pobuda sindikalne organizacije v podpeški Galanteriji je naletela na ugoden odmev

Podpeški TOZD je v svetu, kakor tudi doma poznan predvsem po lesenih obešalnikih. Vendar z imenom še niso rešeni vsi problemi, s katerimi se TOZD že dolga leta spopada in jih bolj ali manj, ob pomoči odgovornih služb, uspešno rešuje.

V preteklem letu se je stanje ponovno pričelo obračati Podpečanom v prid, saj so bile proizvodne zmogljivosti večji del zasedene, izdelki pa namenjeni direktno na tržišče. Sindikat je stalno bedel nad uspehom in spremljal ukrepe za izboljšanje stanja ter se zavzemal za večjo prizadevnost kolektiva. V odboru sindikata se je porodila misel, da bi s svojim udarniškim delom, pojem, ki je že v veliki meri utonil v pozabo, prispevali majhno drobtinico za izboljšanje stanja. Misel je bila takoj v celoti sprejeta in tako je v prosti soboti 18. marca letos kolektiv opravil udarniški dan. Na predlog sindikalnega odbora so se vsi zaposleni udeležili del v neposredni proizvodnji ali v spremljajoči dejavnosti. Potrebno je poudariti, da so vsi, ne glede na to ali je bil to prvi ali poslednji člen v verigi proizvodnega procesa, delali z izredno mero delovne zavesti in tempom dela, ki sicer v Podpeči že tako ni majhen, kar se je odrazilo tudi na doseženi proizvodnji v tem udarniškem dnevu.

V dneh po akciji so se slišala mnemja, ki so dajala podporo sindikalni organizaciji o pravilnosti njene pobude, da bi prispevali k boljšemu poslovanju in se znebili neslavnega naziva — najmanj uspešni izmed vseh TOZD Hoje.

Velikega pomena in opora nadaljnemu delovanju sindikalnega odbora je enotnost in solidarnost zaposlenih, ki je prišla do resničnega izraza, kar človeka hrabri in mu daje zaupanje v pravilnost odločitve. Kot dokaz solidarnosti je tudi mnenje mnogih, da bi se v nadaljevanju poslovnega leta odločili še za en udarniški dan.

Vendar ob dobrih mislih in idejah, ki so vodile zaposlene v Podpeči do predhodne odločitve, pa se pojavljajo vprašanja, ki niso nerešljiva, ampak jih do neke mere zanemarjamo. Ali je za današnje stanje kriv nekdo, ki se že 10 ali 20 let trudi pri stroju in svoje življenjske moči vgrajuje v TOZD? Ali smo si na čistem in enotni v mislih okrog usmerjenosti v izvoz? Ali je družba dovolj stimulirala izvoz, in na koncu koncev se moramo ponovno obrniti na samega sebe in vse nas: ali so člani DS DSSS vedno in povsod dovolj kvalitetno in ažurno opravili svoje delo? Kaj pa izkoriščanje delovnega časa, če že neposrednemu proizvajalcu odredimo potrebni čas na minuto ali sekunde natančno. Ali se v tem trenutku dovolj zavedamo svojega dela in odgovornosti pred celotnim kolektivom?

Pa kljub vsemu na rob še ena misel. Neposredni proizvajalci so si enotni, da bi morali vsi vedno in povsod stremeti za vsak učinkovit trenutek in kvalitetno opravilo svojega dela. Z enotnostjo in pa solidarnostjo, kakršna se je pokazala na udarniškem dnevu v Podpeči, bi se dalo še marsikaj izboljšati v našem gospodarjenju.

JOŽE ŠKRBEČ

● NAPOTKI KOMISIJE ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU PRI OBČINI LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Skrb za varnejši promet

Prav je, da se ravnamo po nasvetih in opozorilih, ki naj bi preprečevali prometne nesreče, kajti na naših cestah je preveč smrti

Na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik deluje komisija za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Komisija si prizadeva, da na svojem področju poveča varnost v prometu, zmanjša prometne zastoje, bori pa se tudi za snažno okolje. Napotke komisije bomo občasno objavljali tudi v našem glasilu.

Komisija svetuje in opozarja.

— Občani naj spoštujejo pravice vseh udeležencev v cestnem prometu.

— Vozniki naj ne vozijo po posebnih površinah, namenjenih pešcem, razen tedaj, ko je to dovoljeno zaradi nujnih opravkov.

— V središču mesta naj se vozniki ne vozijo z osebnimi vozili, če to ni nujno.

— Vozila naj parkirajo le na dovoljenih mestih in ob dovoljenem času.

— Vozniki tovornih avtomobilov in avtobusov morajo svoja vozila pustiti samo na parkirnih prostorih, ki so za to določeni in označeni.

— Vozniki motornih vozil naj ne vozijo ob prepovedanem času po posebnih rume-nih pasovih.

— Vozniki tovornih in drugih dostavnih vozil naj pri dostavi blaga upoštevajo čas, določen za dostavo in naj pri tem ne ovirajo kolesarjev na posebnih pasovih za kolesarje in pešcev na pločnikih in prehodih.

— Pri zeleni luči na semaforu naj vozniki ne vozijo v križišče, če je že prej jasno, da pri spremembi signala ne bodo mogli izprazniti križišča in omogočiti prometa iz bočnih smeri.

— Vozniki motornih vozil morajo voziti bolj previdno, če so v bližini šole, vzgojnovrstveni zavodi in bolnišnice, pa tudi povsod, kjer so v bližini otroci.

— Vozniki in potniki v oseb-nih avtomobilih naj se zava-

rujejo z varnostnimi pasovi tu-di pri vožnji po mestu.

— Otroci do 10 let naj med vožnjo ne sedijo na sprednjem sedežu avtomobila.

— Vozniki morajo pravočasno prižgati kratke luči na vozilu, posebno v megli in tedaj, ko je vidljivost zmanjšana.

— Kolesarji naj uporabljajo zanje določene prometne površine (posebne pasove). Na drugih cestah morajo kolesarji voziti tam, kjer vozijo drugi udeleženci.

— Kolesarji naj puščajo kolesa le na mestih, ki so posebej določena za njihova vozila, ali v kolesarnicah.

— Priporočljivo je, da so tedaj, ko je slabša vidljivost (megla, tema itd.) pešci — posebej še otroci — oblečeni v svetlejša oblačila ali pa imajo pripet svetleč obesek, da bi jih vozniki avtomobilov prej opazili.

— Starši in vsi odrasli naj bodo najmanjšim zglede kot disciplinirani udeleženci v prometu!

Komisija za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri izvršnem svetu skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik

Še vedno so ostale čvrste vezi

Slavko Žužek, Matija Tome in Stane Rus še vedno radi zahajajo med nas in obujajo spomine

Ob tako pomembnem jubileju kot je 15-letnica ustanovitve delovne organizacije, je prav, da se malo bolj spomnimo ljudi, ki so bili nekdanji aktivni člani kolektiva, pa so si s svojim dolgoletnim delom že zaslužili počitek.

Obiskali smo nekaj nekdanjih sodelavcev ali pa jih povabili na kratek klepet, da bi nam povedali svoje spomine na čas, ko so se male organizacije združevale v DO današnjega obsega.

SLAVKO ŽUŽEK

Našli smo ga na njegovem domu za Bežigradom. Hitro se je zapletel živahen pogovor. Povedal je, da je bil dolgoletni član kolektiva, saj je v DO Hoja delal le dva dneva manj kot 25 let, vse do upokojitve leta 1973. Delal je v obratu Roleta na Linhartovi in po preselitvi obrata na Parmovo kot vodja oddelka zaves. Po preselitvi obratov obeh Mizarstev na industrijsko cono Vič, pa je delal še tri mesece do upokojitve na skupnih službah.

Povprašala sem ga, kako in koliko se je v času ko je on delal, spremenil potek in način izdelave zaves.

»V 25 letih se ni skoraj nič spremenilo na našem obratu, vseskozi smo delali

Slavko Žužek

na strojih, ki so bili že ob nakupu zastareli, kasneje pa jih tudi nismo obnavljali. Rolete smo vseskozi izdelovali na isti način, nekoliko so se spremenili le navijalci za rolete. Mislim, da bi v proizvodnjo rolet morali več investirati.

V teh letih pa je bilo veliko storjenega v prid delavca. Izvoljeni so bili de-

lavski sveti, kar je delavcem omogočalo, da so odločali o stvareh, ki so jim bile do tega časa povsem odtujene. Vedno bolj se je daljšal letni dopust, organizirane so bile tople malice. Zame je bilo veliko doživetje, ko smo uvedli ob sobotah delovni dan le do 12. ure, zdelo se je kot da sploh nismo delali tisti dan, toliko pomenita samo 2 uri krajši delavnik. Sčasoma pa smo delali le še vsako drugo soboto.

Zelo sem vesel vsakokratne številke glasila. Človeku, ki je doma, zelo veliko pomeni, da ni čisto pozabljen, da se ga spominja tako s časopisom kot tudi s povabili na srečanja upokojencev.

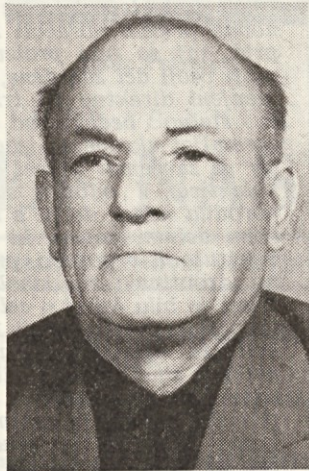
Hoji želim, da bi dobila čimveč dobrih naročil, kajti če bo veliko dela, bo tudi uspeh dober.

MATIJA TOME

Ker ga nismo našli doma, nas je potem sam obiskal, da bi se malo pogovorili o času, ki ga je preživel v obratu Tesarstvo. Spomini na čase, ki so že kar precej daleč, so v njem še zelo živi, tako da je pogovor živahno stekel.

Takoj po vojni je delal v podjetju Megrad, l. 1949 pa je prišel na Tesarstvo. Zaposlil se je kot skladiščnik drobnega materiala, prevzemal je hlodovino in poprijel za vsako delo, ki je čakalo človeških rok. »V tistih časih je bilo tako, da nihče ni mogel reči, da česa ne bo delal, ker je moralo biti vsako delo pravočasno narejeno. Tako delati je bilo mogoče le v kolektivu, kjer so bili odnosi in zavest delavcev na visoki ravni. Počutili smo se kot ena družina,« pravi.

Kot zanimivost nam je povedal, da so prva leta obstoja Mestnega Tesarstva imeli celo hlev s kravami in prašiči ter nekaj polja. Z ži-

Matija Tome

vinorejo in poljedelstvom so se občasno ukvarjali kar tesarji, žagarji in mizarji.

Tome je na Tesarstvu delal do upokojitve leta 1960, še vedno pa rad pride pogledat svoje nekdanje sodelavce.

Uredništvo in sodelavci Tesarstva mu želimo še mnogo zdravih let.

M. K.

STANE RUS

Pred dnevi smo obiskali tudi nekdanjega uslužbenca Stavbnega mizarstva, Slomškova, sedaj upokojenca Staneta Rusa. Pogovor je stekel brez začetne zadrege.

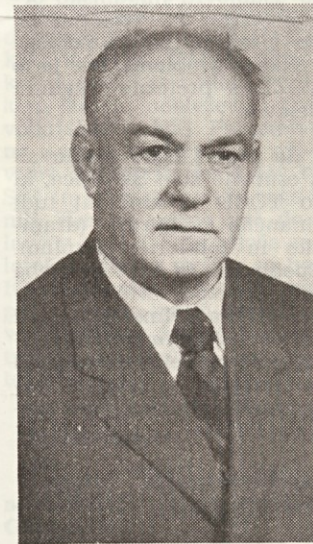
Rodil se je na Krašnem vrhu pri Metliki l. 1914. Imel je težko mladost in težko se je prebijal skozi življenje. Tudi vojna vihra mu ni prizanesla, kot partizan je bil trikrat ranjen.

Leta 1951 ga je pot zanesla v Stavbno mizarstvo, Slomškova, kjer je tudi dočkal upokožitev leta 1962. Še vedno se rad po tolikih letih spominja nekdanjih časov in pravi: »Lepo, lepo je bilo, seveda bili so tudi težki trenutki, ki jih pa človek rad pozabi.«

Slomškova je imela več obratov (Škofljica, Prule, Roleta), ki so bili v glavnem samostojni, le upravni prostori (komerciala, računovodstvo, nabava) so bili skupni. Kakor se spominja, je bilo v načrtu, da bi se preselili na Škofljico. Pričeli so že z udarniški deli, vendar so pozneje vse to opustili z obrazložitvijo, da nimajo surovinske baze in da je teren premočvirnat.

Stane Rus je začel kot mizar, po dveh letih pa je kot mojster prevzel vajeniško delavnico. Vajence je bilo vsako leto težje dobiti, in tako je po petih, šestih letih ostalo samo še ime.

Izdelovali so najrazličnejše izdelke, včasih so delali tudi za izvoz. Dela se niso branili, roki so bili kratki in mnogokrat so delali po cele dneve ali pa celo nekaj noči zapored, da so opravili dela v predvidenem času.

Stane Rus

»Sedaj vam je mnogo boljše. Imate urejene prevoze na delo, delate v boljših pogojih, stroji so modernejši in bolj zaščiteni kot so bili prej. Takrat ni bilo govora o topli malici, prinesli smo jo s seboj in če smo delali popoldne ali dlje, so nam jo prinesli od doma,« je dejal.

Vseeno pa je mnenja, da je bila včasih večja delovna disciplina in boljši odnosi med sodelavci.

Sedaj, kot upokojenec, se najraje zadržuje na vrtu, kjer vedno najde kakšno delo, zvečer pa gleda televizijo, dostikrat do konca programa. Pobira tudi članarino za Zvezo borcev in ima častno dolžnost kot zastavonoša.

Na koncu pogovora je obljubil, da nas bo še obiskal.

V imenu sodelavcev smo želeli tovarišu Rusu trdnega zdravja in da se bo še naprej odzival na naša povabila.

PETER HAFNER

● RAZGOVOR
S PRVIM
PRESEDNIKOM
SINDIKATA

Več volje in akcij

Edvard Žerjal
meni, da bi lahko
 naredili več kot
samo

Ob združevanju v Lesni kombinat Ljubljana so bili formirani tudi centralni organi upravljanja. Na razgovor smo povabili prvega predsednika koordinacijskega odbora sindikata Edvarda Žerjala. Pogovoru so prisostvovali tudi Jože Silc, Ivan Prebil, Anton Balazič in Stane König, prvi predsednik UO. Pogovor med nekdanjimi sodelavci je kaj kmalu živahno stekel in zvedeli smo marsikaj zanimivega.

Povemo naj, da se je Edvard Žerjal med vojno od leta 1943 boril v 19.

Edvard Žerjal

brigadi 9. korpusa, ki je l. maja leta 1945 vkorakala v Trst, po vojni pa je delal v KNOJU. Leta 1947 se je zaposlil v Stavbnem mizarstvu v Slomškovi, kjer je delal do leta 1963, leta 1972 pa je bil upokojen.

Koordinacijski odbor sindikata so sestavljali predstavniki vseh obratov. Prvi program koordinacijskega odbora je bil postopek združevanja in razvojni program združenega podjetja. Omenil pa je, da so sindikalne podružnice sodelovale med seboj že pred združitvijo, že leta 1962. Takratna vloga sindikata je bila zelo pomembna pri investicijah in razvojnem programu. Razvojni program pa se je pričel izvajati na temeljih, ki jih je postavilo Mizarstvo. Takratni cilj je bil, naj bi se vsi obrati sčasoma vmezdili na Škofljico. Tu pa so nastajali problemi zaradi ceste, železnice, elektrike. Zaradi takih ovir in nesoglasij pa je ta načrt tako rekoč padel v vodo, kljub temu, da se je že pripravljalo za gradnjo novih objektov, nabavljene so bile že celo železne konstrukcije. Ostale naloge in načrte pa so delali po programih, ki so jih pripravili obrati.

Oba udeležena pogovora sta bila mnenja, da so ljudje takrat bolj složno delali. Za takšno nalogo, kot je združitev obratov oziroma manjših podjetij v eno večje, je bilo potrebno veliko volje in akcij. Menita, da je v današnjem času veliko preveč dogovarjanja in premalo dela, preveč je sestankov, dogovorov pa se ne realizirajo tako kot bi bilo potrebno.

MAJDA KUCLAR

Aktualno

Program akcij in tekmovanj do poletja 78, ki jih pripravljajo športni aktiv:

Mesec april:

- udeležba na zimski lesariadi 78
- plavanje vsak tork v bazenu TIVOLI
- kegljanje med TOZD v počastitev občinskega praznika — 27. aprila

Mesec maj:

- udeležba ekipe na pohodu »Po poteh partizanske Ljubljane«

- planinski pohod na Čaven
- igranje malega nogometa med TOZD
- udeležba ekipe v TRIM LIGI (mali nogomet)

Mesec junij:

- plavanje v odprtem bazenu Kolesarja
- spust s čolni po Ljubljani od Podpeči do Tesarstva

Obvestilo

Pozivamo vse športne referente TOZD, da se prebudijo iz zimskega spanja in zberejo ljudi, željne za rekrea-

cijo, saj vemo, da poznamo več vrst rekreacije. Za vsako aktivnost se bodo našla tudi minimalna sredstva. Grajati je predvsem treba športna referenta TOZD Podpeč in TOZD Polhov Gradec, ki v zadnjih dveh letih nista pokazala nobene aktivnosti, saj se enkrat letno na sestanek športnega aktivna ne prideta. Vemo, da sta to naša največja obrata in med 350 ljudmi so tudi ljudje, ki bi gojili neko zvrst rekreacije v okviru TOZD in podjetja.

Predsednik športnega aktivna »HOJE«
FRANC OVEN

»HOJA« NA TRNOVSKEM MARATONU

Na letošnjem četrtem Trnovskem maratonu sta sodelovala tudi naša tekača Franc Oven in Anton Majcen. Tekla sta na velikem maratonu (42 km). Na izredno težki progi, kjer je nastopilo 570 tekmovalcev, sta dosegla odlične čase in uvrstitev. Majcen je zasedel 42. mesto s časom 3,23,42 ure, Oven pa 172. mesto s časom 3,59,10 ure. Na tem maratonu je nastopilo še 940 tekmovalcev na 21 km (mali maraton), vojakov je tekmo-

Franc Oven na cilju

valo 230 na 10 km, pionirjev pa 78 na 10 km. Vsi nastopajoči so na progi in potem na cilju pozdravili najstarejšega maratona, 81-letnega Emila Zemljaka iz Zagreba, ki je bil tako najstarejši udeleženec evropskih maratoncev v letu 1978.

VELESLALOM ZA POKAL

Športni aktiv »HOJE« je organiziral vsakoletno prvenstvo v veleslalomu za vse člane kolektiva. Letos je bila tekma na terenih Brsnine v Kranjski gori. Tekmovanje je izvedel Smučarski klub »KRIM« in to zelo dobro. Kljub izredno lepemu vremenu je bila udeležba skromna, vendar pa treme in srditih bojov ni manjkalo. Tekmovalci in tekmovalke so vozili dva teka. Vsem tekmovalcem se je poznalo, da je trening v prvem teku izredno koristil, saj so v drugem teku tekmovalci dosegli boljše čase.

REZULTATI:

ZENSKKE:	I. tek	II. tek	skupaj	mesto
Majda Kuclar	39,00	37,20	118	1
Sonja Goršič	48,50	61,10	149,6	2
Marija Burkelca	69,30	68,40	217,70	3

MOŠKI:	I. tek	II. tek	skupaj	mesto
Franc Oven	26,40	25,90	52,30	1
Jernej Logar	26,40	27,30	53,60	2
Bojan Kern	27,20	27,10	54,30	3
Alojz Grm	30,00	27,90	57,90	4-5
Boris Milenković	29,90	28,00	57,90	4-5
Janez Cimperman	31,30	29,30	1.00,60	6
Peter Hafner	31,50	30,70	1.02,20	7
Milan Rebolj	33,20	31,10	1.04,30	8
Milan Mavsar	34,10	30,30	1.04,40	9
Ciril Mrak	36,30	35,10	1.12,00	10

Prvoplasirana sta dobila prehodna pokala, vsi ostali pa so z žrebanjem dobili praktične nagrade — pripomočke za boljšo smuko. Posebna nagrada je pripadala zadnje uvrščenemu tekmovalcu.

TRIM TEKMOVANJE LJUBLJANE

Trim tekmovalci Ljubljane v smučarskem teku je bilo 18. marca v Ratečah. Nastopilo je 318 tekmovalcev in 153 tekmovalk v 7 kategorijah na 6 in 12 km dolgi progi. Izreden uspeh je dosegel član našega kolektiva Anton Majcen, ki je v svoji kategoriji zasedel odlično drugo mesto za tekačem Janezom Pavčičem, ki sodi med najboljše tekače pri nas.

OBČINSKO PRVENSTVO V VELESLALOMU

Tekmovanje je bilo v Mojstrani. V izredno slabih pogojih (celo tekmo je deževalo) so dosegli naši člani kolektiva solidne uvrstitve.

Kategorija A — moški: Juže Čizmek, 62. mesto med 116 nastopajočimi.

Kategorija B — moški: Franc Oven, 35. mesto med 118 tekmovalci.

Kategorija C — moški: Bojan Kern, 21. mesto in Jernej Logar, 28. mesto med 49 tekmovalci.

OVEN FRANC

Tole je start največjega smučarskega maratona na svetu

»VASA LOPPET« NI ŠPAS

Majcen spet tekla na Švedskem

Odlična uvrstitev in zaslužena medalja

To pa res ni špas, da se odpraviš na tako dolgo pot (86.600 metrov), in to ne z avtomobilom ampak na smučkah, in ne počasi, priporočljivo je, da prideš na cilj v čim krajšem možnem času.

Med 28 pogumnimi fanti iz Slovenije, ki so se letos udeležili maratonskega teka na Švedskem, je bil tudi naš sodelavec Anton Majcen. Najdaljšega maratona na svetu se je udeležilo precej več Jugoslovancev in vsi so prispeli na cilj, 11 pa jih je prejelo medalje (da tekmovalci prejme medaljo, mora 86.600 m preteči v času, ki ni več kot za polovico večji od časa zmagovalca).

Ceprav so bile letos zelo slabe vremenske razmere, saj je ves čas teka močno snežilo, je dosegel zelo dober rezultat. Tekel je eno uro manj kot lansko leto in dosegel za 4000 mest boljše uvrstitev od lanske — njegov rezultat 7 ur in 51 minut ter 3.409 mesto. Veliko so mu koristile izkušnje lanskega leta, predvsem je vedel, kako razporediti moči, da pride do konca, vendar pa je bilo kljub temu zelo težko, kajti zaradi snega in odjuge proga že 25 let ni bila tako težka.

Lepo je videti toliko športnikov skupaj, saj je prišlo na start kar 12.500 tekmovalcev iz 32 držav, od katerih jih je 3500 pre-

jelo medalje. Zaradi prevelikega števila prijavn pa so morali kar 10.000 prijavljenih odkloniti.

Doslej je bila že tradicija, da je prvo mesto osvojil domačin, lani in letos, to je dvakrat zaporedoma, pa se je to posrečilo Rusu in Francozu.

Zanimivo je, da je Majcen šele na zadnji okrepčevalni postaji, 9 kilometrov pred ciljem zvedel, da je še čas, da napne vse moči in osvoji medaljo. To je pomenilo, da mora razdaljo 9 km preteči v 34 minutah, torej je bilo treba teči hitreje kot na začetku. »Ceprav so to nečloveški napori in se zakolneš, da po končanem teku ne boš nikoli več stopil na smučke, te želja po zmagi nad samim seboj in po medalji žene do cilja.«

Ob tako pomembnem uspehu mu vsi sodelavci iskreno čestitamo.

MAJDA KUCLAR

Medalja za odlično uvrstitev na največjem smučarskem maratonu na svetu

OHO! AHA!

Tokrat iz domačih logov

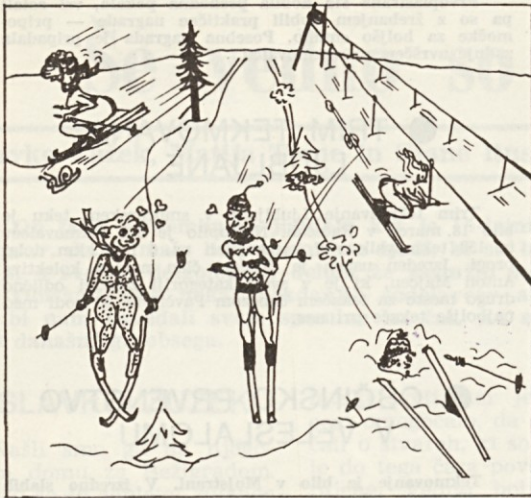

Športniki! Obiščite TRIM stezo na TOZD Tesarstvo

SREČANJE NA TOZD TESARSTVO

— Kako pa to, da se tebe tako asfalt prijmlje?

Po kratkem postopku se je kup, ki sem ga prej našel, preselil med gosence rataraka, mi pa v šoferske kabine teh pošasti. Ker nas je bilo veliko, prtljage pa še več, sta nas peljala kar dva rataraka. To je bila vožnja! Saj je bilo toplo in radio je igral v kabini, pa smo bili vseeno veseli, ko smo se ustavili pri koči. Te »ceste« v hribih res niso ravne in enkrat smo leteli v kabini na nos, drugič pa na hrbet. Nekoliko slabše se je godilo med vožnjo tistim žrtvam, ki so stale na rataraku zunaj za kabino. Zdi se mi, da so se snega navedle že ta večer.

Prvi večer v koči je bil podoben vsem prvim večerom v kočah nad 1.000 m. Saj veste sami, kako je, ko prideš v kočjo in je v njej tako mraz, da še vžgalice ne moreš držati v roki, ko hočeš zakuriti. Cel kup stvari je nametanih na mizi in vse, kar iščeš, je prav gotovo na dnu tega kupa. Pa kako se dogovarjaš, kje bo kdo spal in vljudno drugim ponujaš udobnejša ležišča, ker si pač prepričan, da so tudi drugi tako dobro vzgojeni kot ti in, da ti bodo to ležišče prepustili (samo drugič v hribih se ne zanašajte na to). Določili smo tudi, kje bo umivalnica in eden od članov ekspedicije je potem ves večer v tisti kamri prizadevno iskal bide. Ko se je kočja ogrela (ali pa mi v njej), smo se odpravili spat in kmalu je zavladal mir, ki ga je prekinjalo le nežno zaganje.

Mi smo mi, Krvavčani, koder veter žene...

Zapis s smučarskega tečaja na Krvavcu

V soboto zjutraj smo vsi polni smučarskega navdušenja pospravili kočjo, pripravili zajtrk in hrepeneče čakali tovariša učitelja. Da bo bolj začen, nas je pustil čakati skoraj vso dopoldne (v resnici se je pa na Krvavcu izgubil) in ves čas je bilo slišati le »kje je?«, »kakšen je?« Da pa nam ob tem čakanju ne bo prehud, je prišlo še nekaj dolincev, ki so ves naslednji teden dobro držali zvezo planina-dolina in skrbeli, da slučajno ne umremo od lakote in žeje. Mislim, da se mora naša odprava prav njim zahvaliti, da je ob vsakodnevnem napornem smučarskem treningu dosegla vrhunske rezultate. A o teh kasneje, na koncu tega prostega spisa.

No, tovariš učitelj je prismočal. Čez čas, ko je »prišel k sebi«, smo pa začeli. Gor, dol, kar naprej gor, dol. Tretji dan pa se je temu pridružil še: naprej — nazaj in sonce v tilnik. Bili smo pridni učenci in čez 24 ur so vedeli že vsi upravljalci sedežnic, vlečnic in podobnih pridobitev tehnike, da je najekonomičnejše in najbolj praktično, če ustavijo, ali pa vsaj zmanjšajo hitrost teh sedežnic in vlečnic, kadar se peljejo »une

iz Hoje«. Ob vstopih in izstopih pri teh zadnjih čudih tehnik se so namreč odigravali pravi »showie«, včasih pa tudi »tragedije«, ki so za seboj puščali temne lise na nogah in še kje drugje. Ste slišali, da se je ena iz Hoje na sedežnici vozila celo dopoldne krožno gor in dol, ker se ni upala izstopiti? Ne, to pa je že čisto opravljanje tistih Krvavčanov, da jim ne boste slučajno nasledili!

Takole, tretji, četrti dan, se je pa začela kriza. Tovariš učitelj nas je že prej nanjo psihološko pripravil, no, pa kriza tudi njega ni izpustila iz rok. Na risbi ga lahko vidite, kako je imel oči na pečeljčkih. Zaradi te njegove krize smo pa nadržale druge smučarke, ker smo se morale same pobirati oziroma razvozljavati noge, roke in smučke iz snega. No, nas učenec je prijemala kriza drugače. Mene na primer ni več spravil tovariš po strmini od hotela dol do »ta male« vlečnice, čeprav sem prej tri ali štiri dni »uspešno« prismočala do tja strogo pluzno in drsno (vseh vmesnih milijon padcev ne štejem). Prve dni je bila namreč megla, pa še znežilo je in sploh nisem vedela, da je breg tako strm. Ko pa je posijalo sonce, sem mu povedala, da »tukaj pa ne grem« in mu sploh nisem verjela, da smo vse prejšnje dni »tam šli«.

Nekateri pa so bili med nami pogumnejši in so se spustili že po nekaj dneh po strmini od hotela do kočje na Kriški planini. K sreči raste na tistem pobočju precej smrek, ki smučarje s svojimi vejami in debli pravočasno ustavljajo, sicer bi katera tisti dan dosegla še kak svetovni rekord v hitrosti. Tako hitro se pa spet ne smeš naučiti smučanja, ker bi potem drugo leto smučarski tečaj odpadel! Zato so pogumne smučarke po tesnejših stikih s smrekami spremenile svoj stil smučanja in preostali del brega prešle s smučmi v rokah, sankajoč se po zadnji plati, pa še na druge načine (vsega pa tudi ne povem).

Kot vidite, smo na Krvavcu vzeli tole smučarjijo čisto zares. Prišli smo dobro pripravljene, psihično in fizično. Zato smo obdržali do konca vsi cele noge, le s prepreno so imeli nekateri težave prehodnega značaja. Če pa so se komu zlomile smučke, ja veste, tega so bili pa krivi mulci, ki so čez smučke sankali, pa tisti z rataraki, ki niso poravnali vseh kucljev.

Dnevi so nam minevali in nikomur se ni tožilo po Ljubljani, a prišlo je tudi slovo. Zadnji večer v koči je bil ves v znamenju slovesa. Primanjkovalo nam je celo že sveč za razsvetlavo in zato sploh ni zameriti, če je kdo zamenjal snops z rumom, ali pa je ves večer zgubil pri kartah. Saj se ni skoraj nič več delo. Še nekaj ur in znašli smo se v svojem vsakdanu.

Da pa je bila tale smučarska šola zares uspešna, dokazuje uspeh njenih članov, na smučarskem tečaju »Hoje« v marcu letos. V moški konkurenci je en član dosegel 8. mesto in bo to prav gotovo kje objavljeno, saj vedno objavijo prvih deset. V ženski konkurenci pa sta sodelavki dozele prvo in drugo mesto, tretja pa je vozila celo izven konkurence in tudi dosegla odlični rezultat. Vsem štirim iskrene čestitke od članov februarke ekspedicije na Krvavec!

Ostalim pa tole: če nam bo drugo zimo TOZD Tezarsstvo spet razumevajoče dal na razpolago kočjo, bomo ponovno organizirali smučarski tečaj — nadaljevalni in začetniški, pa vas že sedaj vabimo, da se nam pridružite!

Smučarski pozdrav!

MAJDA LOGAR

Kljub vetru, megli in mrazu smo pri »Rozki« na Krvavcu nekega petka popoldne še kar pogumno in na glas prepevali to melodijo. Ko pa se je pričela zunaj gostiti tema, je tudi naše petje potihnilo in resno smo se pričeli ukvarjati z vprašanjem — kje bomo spali. Namreč, tiste »ta glavne s ključem« ni in ni bilo iz doline. Najprej smo naredili načrt, kako postaviti pred »Rozko« iglu »Hoja«, ko pa smo prišli do notranje opreme oziroma postelje, se nam je ustavilo.

Pregledali smo ves kup prtljage, ki je bil nakopičen pred vhodom v »Rozko« in nismo našli jogijev. Po krajši razpravi smo soglasno ugotovili, da nihče med nami ni imel na seznamu — jogi, ker to pač ni bilo v planu. Zato smo se odrekli varianti iglu.

No, ko smo bili ravno v največjih razgovorih z gazdo »Rozke«, če nas lahko kako prenoči, se je na vratih kočje pojavila tista s ključem od kočje na Kriški planini. Seveda smo jo pozdravili s trikrat hura, da pa bo še bolj držalo, smo naredili še repete, temu hura-ju.

Ko smo vsi zadovoljni sedli okrog mize in so že enkrat prešeli, smo ugotovili, da se vedno manjka kolegica, ki je bila zadolžena, da poleg sebe in smučk prinese še solato, kisto zelje in repo. Ker pa so gondole za tisti dan dokončno ustavili in ni bilo niti najmanjšega »pauza«, da bi solata, da te zelenjave ne bomo več čakali. Pred nami pa je bil nov, kar neresljivi problem: kako prenesti grnado, sestavljeno iz nahrbtnikov, potovalk, vrečk, punkeljčkov, posod z destilirano vodo, smučk, pa smučarskih palic, od »Rozke« na Kriško planino. Tej debati so se pridružili še drugi Krvavčani, med katerimi so bili tudi vozniki ratarakov. Eden od njih pa je bolj malo sledil našim razpravam, toliko bolj pa se je potapljaj v »zapeljive oči« članice naše odprave. To njegovo potapljanje je postalo usodno za celo odpravo smučarskih učencev in na mah razvozljal težki problem (mislim tudi po kilah), kako vse prenesti do kočje pri »Suhli smreki«.

● POMAGAJMO DRUG DRUGEMU!

Bonton na delovnem mestu

Osnovno pravilo lepega vedenja je, da človek ne počne tistega, česar sam ne želi, da bi mu storili drugi. Na to pa kaj radi pozabimo, zlasti mladim ljudem se zdijo pravila o lepem vedenju zastarela. Vendar temu ni tako, saj so stara tisočletja, seveda s mnogimi spremembami in dopolnitvami, in jih spoštuj vsi svet. Z lepim vedenjem želimo doseči, da bi nam bilo življenje lepše in prijetnejše, da bi drug drugemu pomagali.

Zato je prav, da pravila o lepem vedenju povsod in vselej upoštevamo, se jih učimo in posnemamo tiste, ki se lepo obnašajo.

Tokrat o lepem vedenju na delovnem mestu:

predvsem moramo biti disciplinirani in upoštevati pravila o točnem prihajanju na delo in odhajanju z dela. Če imamo med delom opravke,

se o odhodu predčasno pogovorimo z nadrejenim sodelavcem.

Med delovnim časom ne motimo sodelavcev z govorjenjem. Ne hvalimo se s svojim premoženjem in zasebnim življenjem sploh.

Bodimo taktični in ne obrekujemo sodelavcev. Če nam kdo škoduje in menimo, da

ne dela prav, mu raje povejmo v obraz.

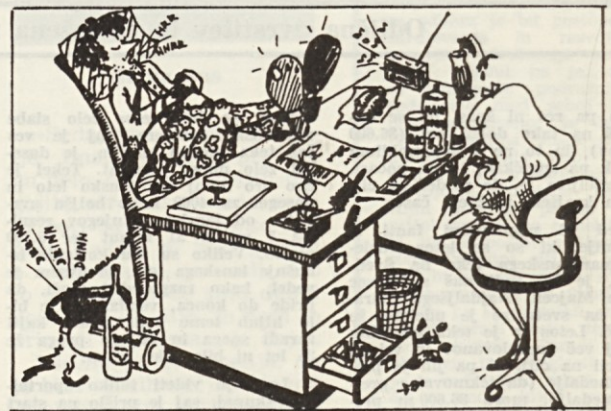
Obljubo je treba vedno držati. Izposojene stvari vselej vrnimo ob dogovorjenem roku.

Ko govorimo s sodelavcem, se ne naslanjamo na mizo ali zid, niti ne smemo sodelavca trepljati po ramah. Ko se s kom pogovarjamo, ne žvečimo žvečilne gume niti mu ne pihamo v obraz cigaretnega dima.

Skrbimo za red in čistočo na delovnem mestu. Ko odhajamo, pustimo delovno mesto pospravljeno.

S strankami bodimo vedno vljudni in prijazni.

Službenega telefona ne uporabljamo za privatne pogovore.

Za oba spola velja, da prihajamo na delovno mesto primerno oblečeni in urejeni, nikakor pa močno nadišavljeni. Najbolje je, da pri delu nosimo ustrezno delovno obleko. Na delovnem mestu se ne č-

šemo, ličimo in ne gledamo v ogledalo, to opravimo v garderobi.

Spoštujemo sodelavce, bodimo z njimi ljubezni, odkriti in jim pomagajmo, če je le mogoče.